Strážnice

2023

PROGRAMOVÝ SBORNÍK

78. mezinárodní folklorní festival Strážnice
41. folklorní festival Dětská Strážnice

NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY
MINISTERSTVO KULTURY
MĚSTO STRÁŽNICE
ČIOFF
Česká televize
Brno Český rozhlas
RADIO PROGLAS
NOE

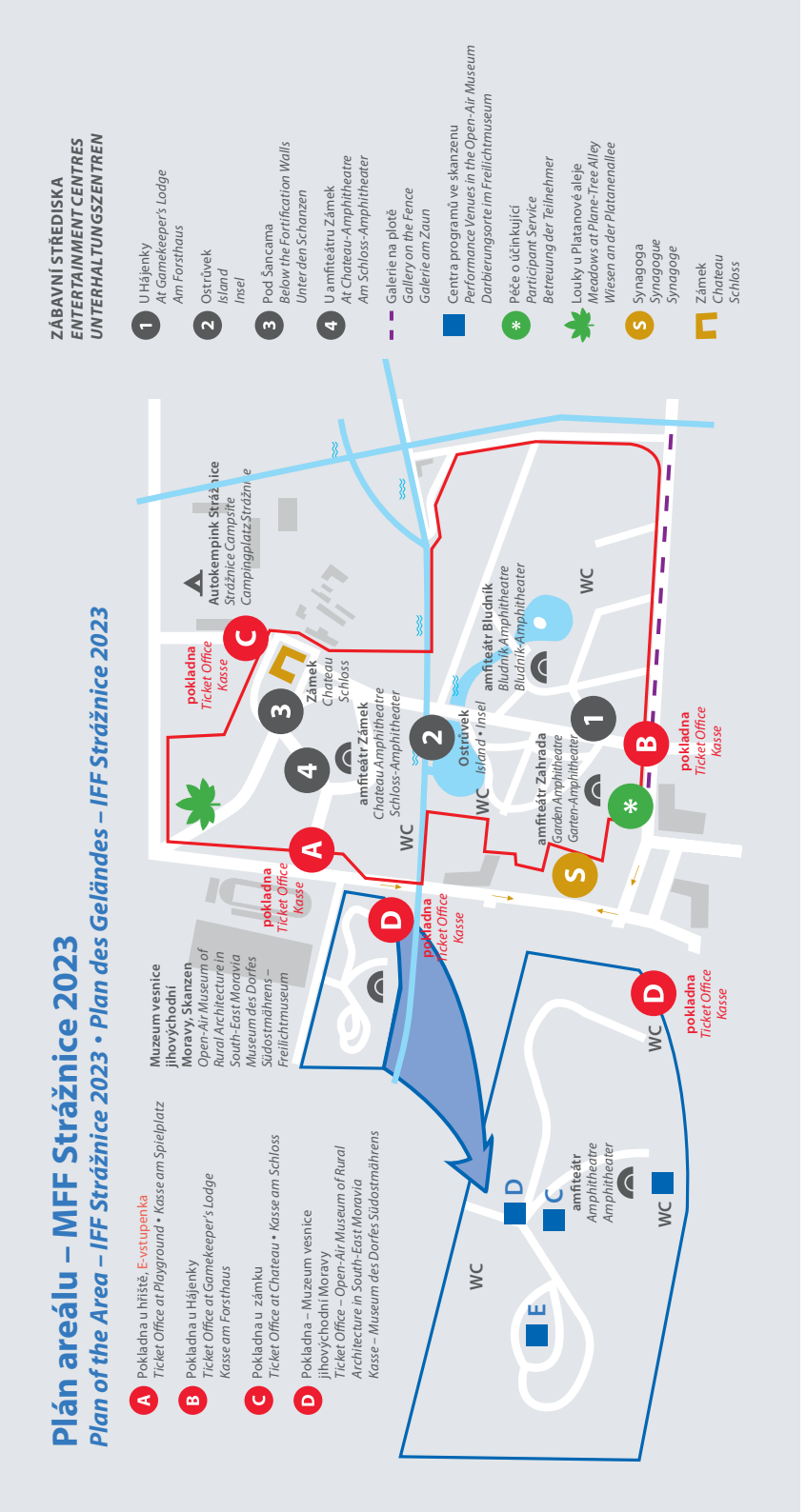

NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY

PROGRAMOVÝ SBORNÍK

78. ROČNÍK
MEZINÁRODNÍHO FOLKLORNÍHO FESTIVALU

STRÁŽNICE 2023

a

41. ROČNÍK
FOLKLORNÍHO FESTIVALU

DĚTSKÁ STRÁŽNICE 2023

22.–25. 6. 2023

Festival je realizován za finanční podpory Ministerstva kultury

STRÁŽNICE 2023

Milí návštěvníci,

srdečně Vás vítáme na 78. ročníku MFF Strážnice a zároveň na 41. ročníku Folklorního festivalu Dětská Strážnice. Kulturní dědictví, jehož významnou součástí jsou v řadě zemí světa i projevy lidové kultury, patří k důležitým hodnotám každé společnosti. Je potřeba o něj pečovat – ochraňovat je, ale i rozvíjet a předávat následujícím generacím. Národní ústav lidové kultury o to v rámci Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví lidstva usiluje i prostřednictvím tohoto festivalu. Připraveny jsou pořady taneční, hudební, dětské, přehlídkové a soutěžní, zábavné či populárně-naučné, pro děti i dospělé. V zámeckém parku, ve skanzenu, v prostorách zámku i v ulicích města se představí nejen účinkující domácí, ale také zahraniční, jejichž výběr koordinuje Mezinárodní rada organizátorů folklorních festivalů a lidového umění (CIOFF). Naším hlavním cílem je prezentovat folklorní kulturní dědictví v co nejširším spektru. Můžete se zde nechat bavit, nebo se zapojit v rámci interaktivně zaměřených programů. Anebo se můžete bavit sami.

Strážnický festival je výjimečný v mnoha ohledech. Je v rámci České republiky největší a nejstarší pravidelně konanou akcí tohoto druhu. Je také jako jediný celostátní, byť si jej mnozí spojují se Slováckem. Tento region zde má samozřejmě velké zastoupení, snahou programové rady festivalu je ale prezentace lidových tradic celé naší země. Zároveň zde každý rok, nyní už mezi zástupci zahraničních účinkujících, najdete také slovenské soubory, neboť česko-slovenskou vzájemnost odrážely strážnické slavnosti od svého prvního ročníku v roce 1946. Je to celkem pochopitelné, když je to odtud na moravsko-slovenskou hranici, co by kamenem dohodil. Kulturní vazba mezi oběma národy je ve folkloru patrná na první pohled, nebo spíše na první poslech. Projdete-li se v pátek či v sobotu v noci strážnickým parkem a zastavíte se u některého z mnoha hloučků muzikantů, zpěváků a tanečníků, zjistíte, že slovenská lidová píseň se s tou moravskou a českou snoubí skutečně významně. A je to dobře. Nejde totiž o to, čí píseň zpíváte, ale zda píseň stále žije, zda přináší radost dalším a dalším generacím. Stejným způsobem k ní totiž přistupovaly i generace před námi.

Ať jste přijeli do Strážnice za zábavou, anebo poučením, ať jste přijeli obdivovat výrobky nositelů tradice lidových řemesel, či si u nich nebo u jiných prodejců nakoupit, ať

jste zde s rodinou, přáteli či se členy některého folklorního kolektivu, buďte vítáni. Užijte si festival co nejlépe. A kdyby se Vám něco nelíbilo, určitě nám to napište. Chceme totiž, abyste se do Strážnice stále vraceli…

PhDr. Lucie Uhlíková, Ph.D.
předsedkyně Programové rady MFF Strážnice

PROGRAM 78. ROČNÍKU MEZINÁRODNÍHO FOLKLORNÍHO FESTIVALU STRÁŽNICE 2023
A 41. ROČNÍKU FOLKLORNÍHO FESTIVALU DĚTSKÁ STRÁŽNICE 2023

Čtvrtek 22. 6. 2023

9.30 – 11.30 amfiteátr Bludník
Z krajin za obzorem. *Zahraniční pořad pro školy* (G. Směřičková)

19.30 – 22.00 Ostrůvek
Zatancuj si s námi. *Zábavný taneční večer dětských folklorních souborů* (M. Flašarová) **DS**

Pátek 23. 6. 2023

10.00 – 14.00 louky u Platanové aleje
Hry a řemesla našich dědů.
Tvůrčí dílny a zkouška dovednosti pro děti (M. Flašarová, R. Zemánek) **DS**

17.00 – 18.30 skanzen-amfiteátr
Tady jsme doma… *My sme tady dvá, kamarád a já* (V. Časná, A. Schauerová) **DS**

17.00 – 19.00 skanzen-areál
Ve sklepě aj pod viechou. *Víno a muzika srdce obveselují* (F. Hrňa, M. Hrdý)

19.00 – 19.30 busta Slávka Volavého
Setkání u busty Slávka Volavého.
Zahájení Noci s hudci
(P. Horehleď, V. Pálenský)

20.00 – 20.30 amfiteátr Bludník
Slavnostní zahájení MFF a Předání Ceny Ministerstva kultury za rozvoj tradiční lidové kultury a folkloru za rok 2022
(K. Kovaříková)

20.30 – 22.00 amfiteátr Bludník
Z pokladnice kulturního dědictví ČR
(M. Vašulková, D. Pavlíček)

20.30 – 22.00 amfiteátr Zahrada
Když se sejde Hradišťan, Kunovjan a Dolina (R. Habartová)

22.30 – 24.00 amfiteátr Zahrada
Rozmarýn aneb Valašský muzygál (J. Ryška, P. Belková, J. Gužík)

22.30 – 24.00 amfiteátr Bludník
Z krajin za obzorem. *Pořad zahraničních souborů* (G. Směřičková)

24.00 – 01.30 amfiteátr Zámek
Z filmového archivu. *Promítání filmu Ještě svatba nebyla* (garant J. Höhn)

19.00 – 02.30 zámecký park
Noc s hudci. *Zábavy při cimbálových a dechových hudbách* (P. Horehleď, V. Ducháček)

Sobota 24. 6. 2023

9.00 – 10.00 kostel Nanebevzetí Panny Marie
Kostelní písně ze Znorov (M. Múčková)

9.00 – 12.00 amfiteátr Zahrada
Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku (J. Teturová)

10.00 – 11.00 skanzen-areál
Folklorní škola. *Rukávečky samé vrapy. Lidový oděv na Horňácku* (P. Hrbáčová, D. Procházková)

10.00 – 15.00 skanzen-areál
Dětský dvůr. *Od Doroty po Blažeje* (K. Kubíčková, M. Voldřichová) **DS**

10.00 – 17.30 skanzen-areál
Přehlídka tradičních řemesel (J. Svoboda)

10.00 – 18.00 budova zámku
Festivalové kino Televize Noe (garant V. Jaroš)

10.00 – 22.00 louky u Platanové aleje
Zbojníci pod platany. *Celodenní program s tanečními a hudebními workshopy* (D. Pavlíček, R. Danajovič)

10.30 – 12.00 skanzen-amfiteátr
Slunce hřeje, vítr fouká, náš je potok, les i louka. *Pořad dětských folklorních souborů* (J. Bašta, K. Černíčková) **DS**

11.00 – 12.00 synagoga
S Vítězslavem Novákem za slovenskou lidovou písní (M. Schnierer) – omezená kapacita sálu

11.00 – 12.00 skanzen-areál
Folklorní klub.
Slovácká čítanka aneb Vybráno ze zlatého fondu regionální literatury (J. Jilík)

13.00 – 14.00 expozice hudebních nástrojů
Folklorní škola. *Kulturní dědictví UNESCO* (M. Pavlicová)

13.00 – 14.30 amfiteátr Bludník
Zpěváčci (J. Rokyta) **DS**

14.00 – 15.00 synagoga
S Vítězslavem Novákem za slovenskou lidovou písní – omezená kapacita sálu – repríza

15.00 – 17.00 město
Slavnostní průvod (V. Hořák)

16.00 – 17.00 expozice hudebních nástrojů
Za hlasy a zvuky minulosti.
Lidová hudba a vyprávění z Horňácka na historických zvukových nosičích (M. Škopík) – omezená kapacita sálu

16.30 – 19.30 amfiteátr Zámek
Finále soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku (J. Teturová)

17.30 – 18.30 skanzen-amfiteátr
Muzičky. *Hrajeme Strážnicko* (M. Múčková) **DS**

17.30 – 19.00 amfiteátr Zahrada
Domovina 2023. *Pořad národnostních menšin žijících v České republice* (M. Šimša)

20.00 – 20.30 amfiteátr Bludník
Předání Cen České národopisné společnosti za rok 2022 (M. Novotný)

20.30 – 22.00 amfiteátr Bludník
(Ne)Mizející svět. *Regionální pořad Horňácka* (M. Maňáková)

21.00 – 22.30 amfiteátr Zahrada
Rozmarýn aneb Valašský muzygál – repríza

22.30 – 24.00 amfiteátr Bludník
Z krajin za obzorem. *Pořad zahraničních souborů* (G. Směřičková)

22.30 – 24.00 amfiteátr Zámek
Vivat Libuše Hynková (J. Kysučan)

12.00 – 03.00 zámecký park
Zábavy a Noc s hudci. *Zábavy při cimbálových a dechových hudbách* (P. Horehleď, V. Ducháček)

Neděle 25. 6. 2023

9.00 – 10.00 expozice hudebních nástrojů
Za hlasy a zvuky minulosti.
Lidová hudba a vyprávění z Horňácka na historických zvukových nosičích
– omezená kapacita sálu – repríza

10.00 – 12.00 skanzen-areál
Ve sklepě aj pod viechou. *Víno a muzika srdce obveselují* – repríza

10.00 – 14.00 louky u Platanové aleje
Zbojníci pod platany. *Odpolední program s tanečními a hudebními workshopy* (D. Pavlíček, R. Danajovič)

10.30 – 12.00 amfiteátr Zahrada
Rok na vsi (J. Kovářík)

10.30 – 12.00 amfiteátr Zámek
Tance s přáteli (Ľ. Voľanská, Z. Bošeľová)

11.30 – 13.00 skanzen-amfiteátr
Rozkvetlé zpívání. *Ženské sbory o květinách, stromech i bylinách* (K. Kovaříková, M. Hnilicová)

13.00 – 14.30 Ostrůvek
Odpoledne s dechovkou – koncert DH Šohajka (J. Štica)

13.30 – 15.00 amfiteátr Bludník
(Ne)Mizející svět. *Regionální pořad Horňácka* – repríza

15.30 – 17.00 amfiteátr Bludník
To nejlepší na konec. *Slavnostní galaprogram na zakončení MFF* (P. Ryšavý)

10.00 – 17.00 zámecký park
Zábavy *při cimbálových a dechových hudbách* (P. Horehleď, V. Ducháček)

V neděli 25. 6. v 9.00 hod. bude v kostele Nanebevzetí Panny Marie sloužena slavnostní bohoslužba za účasti domácích a zahraničních souborů.

78th INTERNATIONAL FOLKLORE FESTIVAL STRÁŽNICE 2023 AND 41st FOLKLORE FESTIVAL CHILDREN'S STRÁŽNICE 2023 PROGRAMME

Thursday 22th June 2026

9.30 – 11.30 Bludník Amphitheatre
From the Countries beyond the Horizon. *Foreign ensemble performance for schools*
(G. Směřičková)

19.30 – 22.00 Island Stage
Come and Dance with Us.
Evening dance entertainment with children's folk ensembles
(M. Flašarová) **ChS** *(Children's Strážnice)*

Friday 23rd June 2023

10.00 – 14.00 Meadows at Plane-Tree Alley
Our Grandfathers' Games and Handicrafts. *Creative workshops and contests for children*
(M. Flašarová, R. Zemánek) **ChS**

17.00 – 18.30 Open-Air Museum Amphitheatre
Here We Are at Home. *There's two of us, my friend and me*
(V. Časná, A. Schauerová) **ChS**

17.00 – 19.00 Open-Air Museum
In a Wine Cellar and Wine Tavern.
Wine and music bring joy to the heart
(F. Hrňa, M. Hrdý)

19.00 – 19.30 Bust of Slávek Volavý
Meeting at the Bust of Slávek Volavý.
An Opening of the Night with Fiddlers
(P. Horehleď, V. Pálenský)

20.00 – 20.30 Bludník Amphitheatre
Festival Opening Ceremony and the Czech Ministry of Culture Award for the Development of Traditional Folk Culture and Folklore 2022
(K. Kovaříková)

20.30 – 22.00 Bludník Amphitheatre
From the Treasury of the Czech Republic's Cultural Heritage
(M. Vašulková, D. Pavlíček)

20.30 – 22.00 Garden Amphitheatre
When the Ensembles Hradišťan, Kunovjan and Dolina Get Together
(R. Habartová)

22.30 – 24.00 Garden Amphitheatre
Rosemary, or a Musical from Moravian Wallachia
(J. Ryška, P. Belková, J. Gužík)

22.30 – 24.00 Bludník Amphitheatre
From the Countries beyond the Horizon. *Foreign ensembles performance* (G. Směřičková)

24.00 – 01.30 Chateau Amphitheatre
From the Film Archives.
Projection of the film "No Wedding Yet"
(garant J. Höhn)

19.00 – 02.30 Chateau Park
A Night with Fiddlers. *Entertainment with cimbalom and brass bands*
(P. Horehleď, V. Ducháček)

Saturday 24th June 2023

9.00 – 10.00 Church of the Assumption of the Virgin Mary
Church Songs from Znorovy
(M. Múčková)

9.00 – 12.00 Garden Amphitheatre
Contest for the Best Dancer of the Slovácko Verbuňk
(J. Teturová)

10.00 – 11.00 Open-Air Museum
Folklore School. *Blouses with pleated sleeves. Folk clothing in the Horňácko region* (P. Hrbáčová, D. Procházková)

10.00 – 15.00 Open-Air Museum
Children's Courtyard.
From Dorothea to Blaise
(K. Kubíčková, M. Voldřichová) **ChS**

10.00 – 17.30 Open-Air Museum
Demonstration of Traditional Crafts
(J. Svoboda)

10.00 – 18.00 Chateau
Festival Cinema of Noe TV
(Guarantor V. Jaroš)

10.00 – 22.00 Meadows at Plane-Tree Alley
Outlaws under Plane-Trees.
A whole-day programme with dance and music workshops
(D. Pavlíček, R. Danajovič)

10.30 – 12.00 Open-Air Museum Amphitheatre
The Sun Warms, the Wind Blows, and We Are Everywhere – at the Stream, in the Forest and on the Meadow.
A performance of children's folk ensembles
(J. Bašta, K. Černíčková) **ChS**

11.00 – 12.00 Synagogue
Let's Discover Slovak Folk Song with Vítězslav Novák (M. Schnierer)
– capacity of the hall limited

11.00 – 12.00 Open-Air Museum
Folklore Club. *A Slovácko reading book or Chosen from the golden fund of the regional literature* (J. Jilík)

13.00 – 14.00 Exhibition of Musical Instruments
Folklore School.
UNESCO Cultural Heritage (M. Pavlicová)

13.00 – 14.30 Bludník Amphitheatre
Little Singers (J. Rokyta) **ChS**

14.00 – 15.00 Synagogue
Let's Discover Slovak Folk Song with Vítězslav Novák – capacity of the hall limited – repeat

15.00 – 17.00 City Centre
Festive Parade (V. Hořák)

16.00 – 17.00 Exhibition of Musical Instruments
Back to Voices and Sounds of the Past.
Folk music and narration from the Horňácko region on historical sound recordings (M. Škopík) – capacity of the hall limited

16.30 – 19.30 Chateau Amphitheatre
The Finale of the Contest for the Best Dancer of the Slovácko Verbuňk
(J. Teturová)

17.30 – 18.30 Open-Air Museum Amphitheatre
Little Music Bands.
Let's play music from the Strážnice area
(M. Múčková) **ChS**

17.30 – 19.00 Garden Amphitheatre
Our Homeland 2023. *A performance of minorities living in the Czech Republic*
(M. Šimša)

20.00 – 20.30 Bludník Amphitheatre
The Czech Ethnological Society Awards 2022 (M. Novotný)

20.30 – 22.00 Bludník Amphitheatre
A (Not)Disappearing World.
A regional performance with folk ensembles from the region of Horňácko
(M. Maňáková)

21.00 – 22.30 Garden Amphitheatre
Rosemary, or a Musical from Moravian Wallachia – repeat

22.30 – 24.00 Bludník Amphitheatre
From the Countries beyond the Horizon. *Foreign ensembles performance*
(G. Směřičková)

22.30 – 24.00 Chateau Amphitheatre
Vivat Libuše Hynková
(J. Kysučan)

12.00 – 03.00 Chateau Park
Entertainments and a Night with Fiddlers. *Entertainment with cimbalom and brass bands*
(P. Horehleď, V. Ducháček)

Sunday 25th June 2023

9.00 – 10.00 Exhibition of Musical Instruments
Back to Voices and Sounds of the Past.
Folk music and narration from the Horňácko region on historical sound recordings – capacity of the hall limited – repeat

10.00 – 12.00 Open-Air Museum
In a Wine Cellar and Wine Tavern.
Wine and music bring joy to the heart – repeat

10.00 – 14.00 Meadows at Plane-Tree Alley
Outlaws under Plane-Trees.
An afternoon programme with dance and music workshops
(D. Pavlíček, R. Danajovič)

10.30 – 12.00 Garden Amphitheatre
A Year in the Countryside
(J. Kovářík)

10.30 – 12.00 Chateau Amphitheatre
Dancing with Friends
(Ľ. Voľanská, Z. Bošeľová)

11.30 – 13.00 Open-Air Museum Amphitheatre
Singing in Bloom. *Female choirs about flowers, trees, and herbs*
(K. Kovaříková, M. Hnilicová)

13.00 – 14.30 Island Stage
Afternoon with Brass Music – a Concert of Šohajka Brass Band
(J. Štica)

13.30 – 15.00 Bludník Amphitheatre
A (Not) Disappearing World. *A regional performance with folk ensembles from the region of Horňácko* – repeat

15.30 – 17.00 Bludník Amphitheatre
Saving the Best for Last. *A closing gala programme of the International Folklore Festival* (P. Ryšavý)

10.00 – 17.00 Chateau Park
Entertainment *with cimbalom and brass bands*
(P. Horehleď, V. Ducháček)

On Sunday 25 June at 9.00 a.m., a ceremonial holy mass will be held in the Church of the Assumption of the Virgin Mary, attended by the domestic and foreign ensembles.

PROGRAMM DES 78. INTERNATIONALEN FOLKLOREFESTIVALS STRÁŽNICE 2023 UND DES 41. FOLKLORFESTIVALS STRÁŽNICE FÜR KINDER 2023

Donnerstag 22. 6. 2023

9.30 – 11.30 Bludník-Amphitheater
Aus den Ländern jenseits des Horizonts. *Darbietungen ausländischer Ensembles für Schulen* (G. Směřičková)

19.30 – 22.00 Insel
Doch tanz mit uns. *Tanzabend mit Kindervolksensembles* (M. Flašarová) **SfK** (Strážnice für Kinder)

Freitag 23. 6. 2023

10.00 – 14.00 Wiesen an der Platanenallee
Spiele und Handwerk unserer Großväter. *Kreativ Workshops und Wettbewerbe für Kinder* (M. Flašarová, R. Zemánek) **SfK**

17.00 – 18.30 Freilichtmuseum-Amphitheater
Hier sind wir zu Hause. *Wir sind hier zu zweit, mein Kamerad und ich* (V. Časná, A. Schauerová) **SfK**

17.00 – 19.00 Freilichtmuseum-Gelände
Im Weinkeller und Buschenschank. *Wein und Musik erfreuen des Menschen Herz* (F. Hrňa, M. Hrdý)

19.00 – 19.30 Büste von Slávek Volavý
Zusammenkunft an der Büste vom Slávek Volavý. *Eröffnung der Nacht mit Spielmannskapellen* (P. Horehleď, V. Pálenský)

20.00 – 20.30 Bludník-Amphitheater
Feierliche Eröffnung des Festivals und Verleihung des Preises des Kulturministeriums der Tschechischen Republik für die Entwicklung der traditionellen Volkskultur und der Folklore für 2022 (K. Kovaříková)

20.30 – 22.00 Bludník-Amphitheater
Aus der Schatzkammer des Kulturerbes der Tschechischen Republik (M. Vašulková, D. Pavlíček)

20.30 – 22.00 Garten-Amphitheater
Wenn sich die Ensembles Hradišťan, Kunovjan und Dolina zusammentreffen (R. Habartová)

22.30 – 24.00 Garten-Amphitheater
Der Rosmarin, oder ein Musical aus der Mährischen Walachei (J. Ryška, P. Belková, J. Gužík)

22.30 – 24.00 Bludník-Amphitheater
Aus den Ländern jenseits des Horizonts. *Darbietungen der ausländischen Ensembles* (G. Směřičková)

24.00 – 01.30 Schloss-Amphitheater
Aus dem Filmarchiv. *Projektion des Films „Hochzeit war noch nicht"* (Garant J. Höhn)

19.00 – 02.30 Schlosspark
Eine Nacht mit Spielmannskapellen. *Unterhaltung bei Zymbal- und Blasmusik* (P. Horehleď, V. Ducháček)

Samstag 24. 6. 2023

9.00 – 10.00 Kirche Mariä Himmelfahrt
Kirchenlieder aus Znorovy (M. Múčková)

9.00 – 12.00 Garten-Amphitheater
Wettbewerb um den besten Tänzer im Slovácko „verbuňk" (J. Teturová)

10.00 – 11.00 Freilichtmuseum-Gelände
Folkloreschule. *Blusen mit reich gefalteten Ärmeln. Volkskleidung in der Region von Horňácko* (P. Hrbáčová, D. Procházková)

10.00 – 15.00 Freilichtmuseum-Gelände
Der Kinderhof. *Von Dorothea bis zu Blasius* (K. Kubíčková, M. Voldřichová) **SfK**

10.00 – 17.30 Freilichtmuseum-Gelände
Schau des traditionellen Handwerks (J. Svoboda)

10.00 – 18.00 Schloss
Festivalkino des Fernsehens Noe (Garant V. Jaroš)

10.00 – 22.00 Wiesen an der Platanenallee
Räuber unter Platanen.
Ein Ganztagsprogramm mit Tanz- und Musikworkshops
(D. Pavlíček, R. Danajovič)

10.30 – 12.00 Freilichtmuseum-Amphitheater
Die Sonne wärmt uns, der Wind weht, und wir sind überall – am Bach, im Wald und auf der Wiese.
Programm der Kinder-Folkloreensembles
(J. Bašta, K. Černíčková) **SfK**

11.00 – 12.00 Synagoge
Mit Vítězslav Novák das slowakische Volkslied entdecken (M. Schnierer)
– eingeschränkte Saalkapazität

11.00 – 12.00 Freilichtmuseum-Gelände
Folkloreklub. *Slovácko-Lesebuch, oder Aus dem Goldenen Fonds der regionalen Literatur* (J. Jilík)

13.00 – 14.00 Ausstellung der Musikinstrumente
Folkloreschule. *UNESCO-Kulturerbe* (M. Pavlicová)

13.00 – 14.30 Bludník-Amphitheater
Kleine Sänger. *Auf dem Liedspfade nach Hause* (Z. Vejvoda) **SfK**

14.00 – 15.00 Synagoge
Mit Vítězslav Novák das slowakische Volkslied entdecken – eingeschränkte Saalkapazität – Wiederholung

15.00 – 17.00 Stadtmitte
Festzug (V. Hořák)

16.00 – 17.00 Ausstellung der Musikinstrumente
Zu Stimmen und Klängen der Vergangenheit. *Volksmusik und -erzählen aus der Region von Horňácko an historischen Tonaufnahmen* (M. Škopík)
– eingeschränkte Saalkapazität

16.30 – 19.30 Schloss-Amphitheater
Wettbewerb um den besten Tänzer im Slovácko „verbuňk" – Finale (J. Teturová)

17.30 – 18.30 Freilichtmuseum-Amphitheater
„Musikkapellchen". *Wir spielen Lieder aus der Region von Strážnice* (M. Múčková) **SfK**

17.30 – 19.00 Garten-Amphitheater
Unsere Heimat 2023. *Darbietungen der nationalen Minderheiten in der Tschechischen Republik* (M. Šimša)

20.00 – 20.30 Bludník-Amphitheater
Verleihung der Preise der Tschechischen Volkskundlichen Gesellschaft für 2022 (M. Novotný)

20.30 – 22.00 Bludník-Amphitheater
Die (nicht) entschwindende Welt. *Eine regionale Darbietung der Region von Horňácko* (M. Maňáková)

21.00 – 22.30 Garten-Amphitheater
Der Rosmarin, oder ein Musical aus der Mährischen Walachei
– Wiederholung

22.30 – 24.00 Bludník-Amphitheater
Aus den Ländern jenseits des Horizonts. *Darbietungen der ausländischen Ensembles* (G. Směřičková)

22.30 – 24.00 Schloss-Amphitheater
Vivat Libuše Hynková (J. Kysučan)

12.00 – 03.00 Schlosspark
Unterhaltungen und eine Nacht mit Spielmannskapellen. *Unterhaltung bei Zymbal- und Blasmusik* (P. Horehleď, V. Ducháček)

Sonntag 25. 6. 2023

9.00 – 10.00 Ausstellung der Musikinstrumente
Zu Stimmen und Klängen der Vergangenheit. *Volksmusik und -erzählen aus der Region von Horňácko an historischen Tonaufnahmen* – eingeschränkte Saalkapazität – Wiederholung

10.00 – 12.00 Freilichtmuseum-Gelände
Im Weinkeller und Buschenschank. *Wein und Musik erfreuen des Menschen Herzen* **–** Wiederholung

10.00 – 14.00 Wiesen an der Platanenallee
Räuber unter Platanen.
Ein Nachmittagsprogramm mit Tanz- und Musikworkshops
(D. Pavlíček, R. Danajovič)

10.30 – 12.00 Garten-Amphitheater
Ein Jahr auf dem Lande
Musikprogramm (J. Kovářík)

10.30 – 12.00 Schloss-Amphitheater
Tanzen mit Freunden
(Ľ. Voľanská, Z. Bošeľová)

11.30 – 13.00 Freilichtmuseum-Amphitheater
Aufgeblühtes Singen. *Frauenchöre über Blumen, Bäume und Kräuter*
(K. Kovaříková, M. Hnilicová)

13.00 – 14.30 Insel
Ein Nachmittag mit Blasmusik – Konzert der Blaskapelle Šohajka
(J. Štica)

13.30 – 15.00 Bludník-Amphitheater
Die (nicht) entschwindende Welt. *Eine regionale Darbietung der Region von Horňácko* – Wiederholung

15.30 – 17.00 Bludník-Amphitheater
Das Beste zum Schluss. *Feierliches Galaprogramm zum Abschluss des IFF* (P. Ryšavý)

10.00 – 17.00 Schlosspark
Unterhaltung *bei Zymbal- und Blasmusik* (P. Horehleď, V. Ducháček)

Am Sonntag den 25. 6. um 9.00 Uhr wird ein feierlicher Gottesdienst in der Kirche Mariä Himmelfahrt unter Teilnahme in- und ausländischer Ensembles abgehalten werden.

POŘAD ZAHRANIČNÍCH SOUBORŮ

Čtvrtek 22. 6., 9.30 – 11.30 pro školy, amfiteátr Bludník
Pátek 23. 6., 22.30 – 24.00, amfiteátr Bludník
Sobota 24. 6., 22.30 – 24.00, amfiteátr Bludník

Autorka:	*Gabriela Směřičková*
Režie:	*Petr Ryšavý*
Konference:	*Martin Rezek*
Inspice:	*Romana Šáchová*
	Barbora Směřičková
	Klára Kopuncová

Pořad zahraničních souborů letos přivítá pětici folklorních kolektivů ze tří světadílů. Evropu zastupují tanečníci a muzikanti z amsterodamského tanečního souboru Paloina, který má ve svém repertoáru kromě lidových tanců mnoha evropských národů především tance z Nizozemí. Členové souboru v rekonstruovaných holandských krojích předvedou tradiční tance z několika nizozemských regionů. Druhým evropským zástupcem je Sdružení lidového tance Tiszavirág z městečka Deszk na jihu Maďarska. Kolektiv pracující ve stávajícím složení od roku 2016 se představí lidovými tanci z okolí měst Szeged, Röszke a Deszk. Nejblíže to ze všech zahraničních účinkujících má do Strážnice slovenský soubor Ekonóm z Bratislavy. Tento folklorní kolektiv vznikl v roce 1969 při Vysoké škole ekonomické a sdružuje studenty ze všech koutů Slovenska. V souborovém repertoáru, který vytvářely významné slovenské choreografické osobnosti, najdeme jak ucelené programové bloky, tak samostatná čísla hudební, pěvecká a taneční. Divákům strážnického festivalu soubor předvede tance z regionů Podpoľanie a Horehronie a z obcí Kokava a Moravské Lieskové.

Kromě evropského folkloru letos strážnický festival nabídne návštěvníkům také účinkující z amerického a asijského kontinentu. Ze Spojených států amerických přijíždí Mezinárodní soubor lidových tanců působící při Brigham Young University ve městě Provo (stát Utah). Soubor vznikl v roce 1959 jako původně malá taneční skupina věnující se skandinávským tancům. Dnes jeho technicky dokonalí tanečníci prezentují pestrý repertoár zahrnující irský step, americký clogging, havajský tanec hula nebo třeba také ukrajinský hopak. Jejich vystoupení ve Strážnici se však ponese v duchu americké taneční tradice. Dynamiku mladých amerických studentů vystřídá přesná rytmika zkušených tanečníků a bubeníků jihokorejského souboru Nalmoe Bukchum. Soubor tvořený výhradně muži přiváží do Strážnice prezentaci tanců s bubny z okolí města Daegu.

Účinkují:
Internationaal Dansensemble **Paloina** – Amsterodam, Nizozemí
Tiszavirág Néptáncegyesület – Deszk, Maďarsko
Folklórny súbor **Ekonóm** – Bratislava, Slovensko
The Brigham Young University (BYU) **International Folk Dance Ensemble** – Provo, USA
The **Nalmoe Bukchum** Group – Daegu, Jižní Korea

ZATANCUJ SI S NÁMI

ZÁBAVNÝ VEČER PRO DĚTI **(DS)**

Čtvrtek 22. 6., 19.30 – 22.00, Ostrůvek

Autorka: *Marie Flašarová*

Zábavný taneční večer dětských folklorních souborů. Workshop jednotlivých souborů, tanec, zpěv a zábava folklorní cestou nejenom pro dětské účastníky letošního festivalu.

Účinkují:
DFS Břeclavánek, Břeclav, ved. Eva Mrázková
DFS Fěrtúšek, Strážnice, ved. Pavla Vašíčková
DFS Omladinka, Uherské Hradiště, ved. Michaela Rosůlková
DFS Vizovjánek, Vizovice, ved. Jitka Macková
DFS Ždáničánek, Ždánice, ved. Jana Duroňová
Děti ze Základní školy Nový Hrozenkov, ved. Ivana Kašparová

HRY A ŘEMESLA NAŠICH DĚDŮ

TVŮRČÍ DÍLNY A ZKOUŠKA DOVEDNOSTI PRO DĚTI **(DS)**

Pátek 23. 6., 10.00 – 14.00, louky u Platanové aleje

Autorka: *Marie Flašarová*
Spoluautor: *Roman Zemánek*

Na louce u Platanové aleje naleznete tvůrčí dílničky, v nichž si děti mohou vyzkoušet svou zručnost a vyrobit něco na památku. Cílem celého programu je připomenout si některá zapomenutá řemesla a dále hry, tak jak je znali naši předkové.

TADY JSME DOMA

MY SME TADY DVÁ, KAMARÁD A JÁ **(DS)**

Pátek 23. 6., 17.00 – 18.30, skanzen-amfiteátr

Autorka a režie:	*Vladislava Časná*
Spoluautorka:	*Alena Schauerová*
Odborná spolupráce:	*Magdalena Maňáková*
Inspice:	*Renáta Galečková*
	Michaela Juráčková
	Jana Todorová
	Irena Zajíčková

Kamarádství, přátelství a sousedské vztahy byly v letošním školním roce tématem pro školy zapojené do projektu „Tady jsme doma". Stejné téma zachycuje také dětský pořad *My sme tady dvá, kamarád a já*. Děti navazují přátelství velmi rychle. Kamarád je pro ně ten, který si s nimi hraje, se kterým si zazpívají a taky zatancují. Projevem přátelství je i to, že si spolu vyprávějí, navzájem si pomohou, třeba jen s maličkostí. Někdy stačí, že jsou spolu, jen tak sedí vedle sebe a každý dělá něco jiného. Mají rádi přítomnost toho druhého, kamaráda, souseda, spolužáka. Umí se však na sebe i nazlobit, poškádlit se. Netrvá to ale dlouho a za chvíli společně plánují další dobrodružství. Zase se usmívají, jsou veselí a šťastní. A zase jsou dva, protože ve dvou se lépe pracuje, oslavuje a sdílí všechny radosti i starosti života.

Scénosled:

1. My sme tady dvá – všechny účinkující kolektivy
2. Stoličky – Břeclavánek
3. Mám šáteček, mám; Škádlivky – ZŠ Nový Hrozenkov, Břeclavánek, Ždáničánek
4. Kravárky – Vizovjánek
5. Ztracené husy – Ždáničánek, Omladinka, Břeclavánek
6. Husy – Ždáničánek a Omladinka
7. Zahrádka – Ždáničánek
8. Chlapecké hry – všechny účinkující kolektivy
9. Ovečky – Vizovjánek
10. Koníci – Omladinka
11. Žebřík – Břeclavánek, Vizovjánek, ZŠ Nový Hrozenkov
12. Na strýca – ZŠ Nový Hrozenkov
13. Na trnky – Vizovjánek
14. Praní – Břeclavánek
15. Řezbář – Omladinka
16. Závěr – všechny účinkující kolektivy

Účinkují:

DNS Břeclavánek, Břeclav, ved. Eva Mrázková + CM Břeclavánek, ved. Libor Mišurec, primáš Vojtěch Pudelka

DFS Omladinka, Uherské Hradiště, ved. Michaela Rosůlková + CM Omladinka, ved. Jakub Špalek, primáš Tomáš Falešník

SVPS Vizovjánek, Vizovice, ved. Jitka Macková + CM Ocún, vedoucí Tereza Malaníková, primáška Anna Varsami

DNS Ždáničánek, Ždánice, ved. Jana Duroňová + CM Hojsa, ved. a primáška Jana Švaňhalová

ZŠ Nový Hrozenkov, děti z 1. stupně, třídní učitelka Iva Kašparová + muzika Kašparovy děcka, primáška Tereza Kašparová

VE SKLEPĚ AJ POD VIECHOU

VÍNO A MUZIKA SRDCE OBVESELUJÍ

Pátek 23. 6., 17.00 – 19.00 skanzen-vinohradnický areál
Neděle 25. 6., 10.00 – 12.00, skanzen-vinohradnický areál repríza

Režie:	*František Hrňa*
Scénář:	*Miloslav Hrdý*
Inspice:	*Štěpán Hrňa*
	Alžběta Štulírová
	Agáta Lapčíková
	Hana Hrdá

Patronem pořadu budiž navždy ustanoven Jaromír Nečas (1922–2015), náš dlouholetý kamarád, redaktor folklorního vysílání brněnského studia Československého a později Českého rozhlasu a jeden z prvních autorů interaktivních pořadů ve strážnickém skanzenu, náš podporovatel.

Letošní setkání na prostranství mezi vinařskými búdami se ponese ve znamení setkání členů pražského, brněnského a bratislavského slováckého krúžku (členy toho posledního jsou také hrdí rodáci ze slovenské Skalice). Ten, kdo neví, co jsou slovácké krúžky (po desetiletí ostrovy setkávání v těchto městech), je zván, aby to zjistil. A ten, kdo je zná, rád přijde sám…

Scénosled:

1. Pavel, Tomáš a Matěj Petrželovi (Vracov), úvodní písně a zvedání vinařské vlajky na stožár, píseň *Lepší je vínečko nežli voda;* pozdrav Jaromíru Nečasovi – píseň *Sbohem, bratři, kamarádi*
2. Rozcházení do prostorů vinohradnického areálu
3. Tancování a zpěv na předem určených místech, výměna prostorů „návštěvou"

Nabídka akcí během pořadu:

Víno a krása
Vinařský zvyk z Polešovic
Zpěvný vinný stánek – výuka písní, bez nichž nelze odjet domů
Košt vína
Pocta Jarynovi – fotografická vzpomínka na Jaromíra Nečase na sklepě č. 15 (první vlevo), autor fotografií Jan Hrdina, Uherský Brod
Vinný expres
Úschovna dětí
Strážnické mlaty – obecná diskuse na vinná témata
Soutěž „Čtyřverší o víně"
Soutěž „Kerá výšej vytáhne sukně?"
Soutěž „Do Strážnice s novou písní"
Zkoušky opilosti
Lože poslední pomoci

4. Seminář na téma „Filozofická vína" v Blatnickém sklepě s Františkem Hrňou
5. Závěrečné policajtské svolávání – Pavel, Tomáš a Matěj
6. Společný závěr všech účinkujících i diváků podle pokynů velícího policajta (snímání vlajky, písně *V dobrém zme sa zešli, v dobrém sa rozejdem*; *Néni lepší jak v neděl*u)

Účinkují:

Slovácký krúžek v Praze
Slovácký krúžek v Brně
Slovácký krúžek a Skaličané v Bratislave
CM Rozsocháč, Strážnice, primáš Petr Janík
Mužský sbor Kúcané, Kúty, vedoucí Richard Drška
Petr Světlík – harmonika
Pavel, Tomáš a Matěj Petrželovi – průvodci pořadem (policajti)

Poznámka 1: Všechny dobré aktivity z minulých patnácti let ponecháváme zapojeny (např. úschovna dětí, zpěvný stánek, lože poslední pomoci), přežité jsme už odložili!

Poznámka 2: Přátelé, mějte vždy po ruce skleničku, jinak se moc nenapijete! Skvostná vína nelijeme do ušmudlaných šálků!

Poznámka 3: Nemusíte už nikam chodit, prožijte festival ve skanzenu!

Poznámka 4: Vhodná píseň pro tento druh pořadu je například tato:

|: Piju, piju, piju,
snáď sa neopiju, |:
|: piju, piju, každý ví,
že já piju na zdraví. :|

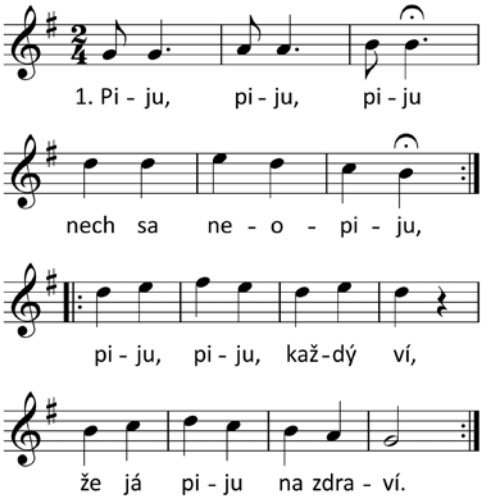

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ MFF

Pátek 23. 6., 20.00 – 20.30, amfiteátr Bludník

Autorka:	*Kateřina Kovaříková*
Konference:	*Tomáš Gross*
Choreografie:	*Barbora Říhová*
	Silvián Motičák
Produkce:	*Rudolf Danajovič*
Inspice:	*Rudolf Danajovič*
	Adéla Mikulica
	Barbora Janečková

Poslední červnový víkend Vás už po sedmdesáté osmé ve strážnickém zámeckém areálu čekají desítky pořadů, stovky účinkujících, tisíce návštěvníku a nespočet zážitků, setkání i drobných momentů, pro které se mnozí z nás na tento festival vracejí rok co rok. Není jen největší a nejstarší, ale má specifickou atmosféru umocněnou místy, kde probíhá – rozsáhlým zámeckým parkem a nedalekým skanzenem.

Bylo to rok po válce, v roce 1946, kdy se ve Strážnici konal první ročník celostátních národopisných slavností pod názvem *Československo v tanci a zpěvu*. Již tehdy sem dorazily tisíce diváků. V roce 1956 se v programu festivalu poprvé objevil zahraniční soubor, o rok později se vedle přehlídkových programů dospělých souborů vydělily pořady dětského folkloru a vznikla Dětská Strážnice. Festival se vyvíjel po všech stránkách, jedno však zůstává už po desetiletí stejné – každoroční nástup strážnických šohajů za zpěvu písně *Otvírajte sa, strážnické brány.*

V rámci letošního slavnostního zahájení festivalu bude jako každoročně předána také Cena Ministerstva kultury za rozvoj tradiční lidové kultury a folkloru za předcházející kalendářní rok.

Účinkují:

Ženský sbor Netáta, Strání
CM Michala Miltáka, Strážnice
Soubor lidových písní a tanců Danaj, Strážnice, ved. Barbora Říhová a Silvián Motičák
Soubor lidových písní a tanců Žerotín, Strážnice, ved. Dominik Vajčner
Folklorní soubor Demižón, Strážnice, ved. Jiří Rybecký, Jana Vaďura

Z POKLADNICE KULTURNÍHO DĚDICTVÍ ČR

Pátek 23. 6., 20.30 – 22.00, amfiteátr Bludník

Autoři:	*Markéta Vašulková*
	David Pavlíček
Slovem provází:	*Tomáš Gross*
	David Pavlíček
Inspice:	*Petra Hrbáčová*
	Rudolf Danajovič
	Renáta Lopraisová
	Adéla Mikulica
Odborná spolupráce:	*Marta Kondrová*

V letošním roce uplyne dvacet let od okamžiku, kdy byla na 32. Generální konferenci UNESCO přijata Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví. V roce 2009 přistoupila k plnění dokumentu také Česká republika, čímž se zavázala k ochraně kulturního dědictví a péči o unikátní statky nemateriální tradiční kultury. Ty jsou dnes zapsány ve dvou seznamech ochraňovaných tradičních kulturních prvků – v *Reprezentativním seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva* a v *Seznamu nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího naléhavě zachování.*

Zápisům statků do Reprezentativního seznamu předcházejí zápisy do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury jednotlivých krajů ČR a v druhém stupni pak do seznamu celorepublikového. Do něj bylo dosud zapsáno třicet unikátních projevů hudebních, tanečních, slovesných, dramatických, zvykoslovných, ale i výrobních technik a některých specifických tradičních fenoménů.

Pořad *Z pokladnice kulturního dědictví* připomene všech osm kulturních statků, které nechala Česká republika zapsat na Reprezentativní seznam UNESCO. Některé jsou naprosto unikátní a byly zapsány pouze na našem území, v jiných případech se jednalo o nominace, na nichž pracovali naši přední experti společně se zahraničními kolegy. Připomeňte si spolu s námi, jak pestrá a bohatá je pokladnice kulturního dědictví naší země.

Scénosled:

1. *Slovácký verbuňk* (zapsáno v roce 2005)
   Tanečníci verbuňku ze Slovácka a Brněnska, hudební doprovod CM Mladí Burčáci
2. *Modrotisk, rezistentní/rezervážní ruční tisk a barvení indigem v Evropě* (zapsáno v roce 2018)
   Valašsko v modrotisku – VSPT Radhošť
   Strážnický modrotisk Arimo Strážnice
   Modrotiskové šaty Miroslava Psotková
3. *Sokolnictví* – umění chovu dravců, jejich ochrany, výcviku a lovu s nimi (zapsáno v roce 2010)
   Ptačí zpěvy – Ženský sboreček Koňadra a CM Friška
   Sokolník Antonín Koňařík
4. *Vorařství* (zapsáno 2022)
   Vltava – OLN VUS Ondráš
5. *Vesnické masopustní obchůzky a masky na Hlinecku* (zapsáno v roce 2010)
   Masopustní obchůzka – NS Kohoutek
6. *Ruční výroba ozdob z foukaných skleněných perlí pro vánoční stromek* (zapsáno v roce 2020)
   Nevěstovské čepce (svatební danaje ze Strážnice) – SLPT Žerotín a CM Jožky Šťastného
   Firma Rautis z Poniklé
7. *Loutkářství na Slovensku a v Česku* (zapsáno v roce 2016)
   Juraj Hamar a Jaroslav Blecha
8. *Jízda králů na jihovýchodě České republiky* (zapsáno v roce 2011)
   Královský vínek – FS Vlčnovjan a CM Čardáš

Účinkují:

CM Čardáš, Vlčnov, ved. Antonín Juriga, primáška Petra Jakšíková
CM Friška, Kyjov, primáš David Vašulka
CM Jožky Šťastného, Strážnice, primáš Josef Šťastný
CM Mladí Burčáci, Míkovice, primáš Zdeněk Stašek
Folklorní soubor Vlčnovjan, Vlčnov, ved. Vítězslav Motyka, Jan Husák, Štěpánka Jedličková
Národopisný soubor Kohoutek, Chrudim, ved. Šárka Kratochvílová a Martin Samek
Orchestr lidových nástrojů Vojenského uměleckého souboru Ondráš, Brno, ved. hudební skupiny a primáš Dominik Orság
Soubor lidových písní a tanců Žerotín, Strážnice, ved. Dominik Vajčner
Valašský soubor písní a tanců Radhošť, Rožnov pod Radhoštěm, ved. taneční složky Jan Ryška, ved. muziky Ondřej Chovanec, primáška Kateřina Niklová
Ženský sboreček Koňadra, Vracov, ved. Markéta Vašulková
Tanečníci verbuňku:
Daniel Kraus a Marek Hanák (Hanácké Slovácko)
Pavel Vařecha a Jan Pavlík (Horňácko)
Martin Vašulka a Fabián Ošťádal (Kyjovsko)
Stanislav Popela a Ondřej Novák (Podluží)

Jiří Adamec a Filip Mašek (Strážnicko)
Cheney Quinn a Jakub Bobčík (Uherskobrodsko)
Antonín Žmola a Cyril Hlaváček (Uherskohradišťsko)
Martin Kšica a Václav Helán (Brněnsko)

KDYŽ SE SEJDE HRADIŠŤAN, KUNOVJAN A DOLINA

TVORBA NESTORŮ HRADIŠŤSKÉHO SOUMĚSTÍ

Pátek 23. 6., 20.30 – 22.00, amfiteátr Zahrada

Autor a režie:	*Romana Habartová*
Konference:	*Tereza Habartová*
	David Vacke
Spolupráce:	*všichni účinkující*
Hlavní inspice:	*Julie Habartová*
Inspice:	*Matěj Lanšperk*
	Martina Habartová

Uherskohradišťsko oplývá mimořádným folklorním kulturním dědictvím, z něhož po desetiletí čerpá řada kolektivů. Z odkazu minulosti vychází jedinečná tvorba osobností i tanečních a hudebních seskupení prezentovaná v tradovaných a osobitě uchopených podobách a proměnách. Byť jejich umělecké vyjádření jde svou cestou a překračuje často i hranice zmíněné folklorní oblasti, představuje propojení se světem lidové tradice, odhaluje lidské nitro a osobní výpovědi plné emocí, citů a nálad, ze kterých se lidé žijící ve zcela odlišném světě vyznávali prostřednictvím slova, hudby, písní a tanců – radost i bolest, láska, vášeň i zklamání, nenávisti i touhy, vztahy, které nás přesahují…

Propojení mezi tradicí a živou kulturou představuje pro všechna uskupení, která se v dnešním pořadu představí, velkou lásku i důležitý smysl života. Taneční soubor Hradišťan, JP kapela a RabiGabi a.G z Uherského Hradiště, Folklorní soubor Kunovjan a Cimbálová muzika Kunovjan z Uherského Hradiště, Soubor písní a tanců Dolina, Cimbálová muzika Bálešáci a mužský sbor Staroměští mládenci ze Starého Město – každý z nich přináší takový způsob vyjádření, který charakterizuje jeho pohled na symbiózu s lidovou tradicí.

Je velmi těžké ve zkratce přiblížit všechny účinkující. Proto alespoň několik slov k jejich současnému působení:

Hradišťan, dnes fungující jako hudebně-taneční soubor, působí v Uherském Hradišti oficiálně od roku 1950, kdy navázal na činnost krúžkařského hnutí ve městě a jeho okolí. Po smrti zakladatele J. V. Staňka převzal v roce 1978 umělecké vedení souboru primáš Jiří Pavlica, od roku 1992 pracuje s taneční složkou Ladislava Košíková, od roku 1999 jako umělecká vedoucí. Jejich společná dramaturgie se transformovala do širších souvislostí historických, geografických, ale i společenských. Pod nánosy historických období hledali to, co nás

spojuje s generacemi před námi. Se zvyšováním interpretačních nároků na muzikanty i tanečníky se významně prosadila autorská tvorba vedoucích obou složek, které se často také vydávají vlastní cestou. Dnes se taneční skupina Hradišťan představí s JP kapelou Jiřího Pospíchala, který stmeluje místní hudebníky v žánrové pestrosti a kvalitě, a také s hudební skupinou RabiGabi a.G, která působí od roku 2010 a většina jejích členů prošla ve své aktivní činnosti známými muzikami Uherskohradišťska. Hledání něčeho nového je přivedlo na myšlenku začít hrát klezmer, s možností využívání i okamžitých muzikantských nápadů.

Folklorní soubor *Kunovjan* je spolkem mladých lidí, kteří ztvárňují folklor do jevištní podoby osobitým způsobem, často s využitím zvykosloví a prvků tanečního divadla. Na přelomu let 1969–1970 vzniklý kolektiv navázal na činnost kunovického Slováckého krúžku a pod vedením tehdejšího tanečníka Hradišťanu Miloše Plachého se proměnil do nové, mládežnické podoby (základem se stali nejstarší členové dětských souborů Děcka z Kunovic a Kunovjánek). V roce 1983 se soubor v rámci aglomerace přesunul do Uherského Hradiště. V roce 2017 převzala vedení taneční složky Radka Hlawiczka. Neoddělitelnou součástí kolektivu je cimbálová muzika Kunovjan, na jejímž uměleckém vývoji má zásluhu především **umělecký vedoucí Jaroslav Schottl, ale také primáši Jaroslav Zatloukal a Pavel Šupka.**

Od roku 1956 působí na scéně Starého Města *Soubor písní a tanců Dolina*, který ve zdejších písních, tancích a lidových obyčejích nachází podněty pro svou činnost, zábavu a radost souboru a diváků, do níž rád vnáší nové neotřelé prvky. Soubor se podílí na udržování tradic, z nichž staví své vlastní příběhy. Soubor se proslavil na poli verbuňku díky Josefu Bazalovi a Eriku Feldvabelovi. Partnerem souboru je Cimbálová muzika Bálešáci, která vznikla v roce 1997 rozrůstáním tria fléten, od roku 2008 oficiálně jako Bálešáci s uměleckým vedoucím Ondřejem Bazalou. Ke Starému Městu patří od roku 2013 Staroměští mládenci, uskupení bývalých tanečníků a verbířů souboru Dolina.

Scénosled:

1. *Chodím, chodím* (verbuňk) – FS Dolina a CM Bálešáci
   Choreografie: Erik a Jitka Feldvabelovi
   Hud. úprava: Ondřej Bazala
2. *Ej, vrť sa, dívča* (staroměstská sedlcká) – FS Dolina a CM Bálešáci
   Choreografie: Jitka Feldvabelová
   Hud. úprava: Ondřej Bazala
3. *Lásko, milá lásko* – TS Hradišťan a JP kapela
   Choreografie: Ladislava Košíková
   Autor hudby: Jiří Pavlica
4. *Rozhovor, Svatojánský* – TS Hradišťan a JP kapela
   Choreografie: Ladislava Košíková
   Autor hudby: Jiří Pavlica
5. *Jak se točí Kača* (hravé z Korytné) – FS a CM Kunovjan
   Choreografie: Romana Habartová a David Pavlíček
   Hud. úprava: Petr Pomajbík
6. *Dunajská vodička* (písně z Raslavic) – CM Bálešáci
   Hud. úprava: Ondřej Bazala
   Sólový zpěv: Erik Feldvabel
7. *Láska vojenská…* (tance z Kubry) – FS Dolina a CM Bálešáci
   Choreografie: Lenka Konečná-Šútorová
   Hud. úprava: Ondřej Bazala
8. *Hradišťu, Hradišťu* (písně z Uherskohradišťska) – Staroměští mládenci
9. *Stínání berana* – TS Hradišťan a JP kapela
   Choreografie: Ladislava Košíková
   Autor hudby: Jiří Pavlica
10. *Ovečky – zbojničky* (obrázek z Terchové) – FS a CM Kunovjan
    Choreografie: David Pavlíček
    Hud. úprava: Pavel Šupka
11. *Dire-gelt (Zaplatit, nezaplatit…)* – TS Hradišťan a RabiGabi
    Choreografie: Hana Achilles
    Autor hudby: Evžen Uher
    Sólo zpěv: Tereza Habartová
12. *Modré z oblohy* (figurální tance z Uherskohradišťska) – FS a CM Kunovjan
    Choreografie: David Pavlíček
    Hud. úprava: Pavel Šupka
13. *Ze sklepa do výklenku nebe* – TS Hradišťan a JP kapela
    Choreografie: Ladislava Košíková
    Autor hudby: Jiří Pavlica
14. *Starobabské…* (rozverné z Uherskohradišťska) – Dolina a CM Bálešáci
    Choreografie: Jitka Feldvabelová
    Hud. úprava: Jiří Vaněk, Václav Mach
    Sólo na akordeon: Jiří Šimek
15. *Idú, idú babice* – FS a CM Kunovjan
    Choreografie: Romana Habartová, Erika Snopková
    Hud. úprava: Pavel Šupka
16. *Lepší je nezlobit* – FS a CM Kunovjan
    Choreografie: Romana Habartová, David Pavlíček, Erika Snopková
    Hud. úprava: Pavel Šupka

17. Moravský tanec č. 1, Od země – TS Hradišťan a JP kapela
    Choreografie: Ladislava Košíková
    Autor hudby: Jiří Pavlica
18. *Ženičko, ženo má* (tance ze Zálesí a Častkova) – Dolina a CM Bálešáci
    Choreografie: Jitka Šeflová
    Hud. úprava: Ondřej Bazala
19. Společný závěr

Účinkují:

Taneční soubor Hradišťan, Uherské Hradiště, um. ved. Ladislava Košíková
JP kapela, Uherské Hradiště, um. ved. Jiří Pospíchal
RabiGabi a.G, Uherské Hradiště, um. ved. Ivo Kunc
FS Kunovjan, Uherské Hradiště, um. ved. Radka Hlawiczka
CM Kunovjan, Uherské Hradiště, um. ved. Jaroslav Schottl, primáš Jaroslav Zatloukal
SPT Dolina, Staré Město, um. ved. Jitka Feldvabelová
CM Bálešáci, Staré Město, um. ved. Ondřej Bazala, primáš Ondřej Bazala
Mužský sbor Staroměští mládenci, Staré Město, um. vedoucí Ivo Mikuš

ROZMARÝN ANEB VALAŠSKÝ MUZYGÁL

Pátek 23. 6., 22.30 – 24.00, amfiteátr Zahrada
Sobota 24. 6., 21.00 – 22.30, amfiteátr Zahrada – repríza

Autoři:	*Petra Belková*
	Jiří Gužík
	Jan Ryška
Scénář, libreto:	*Petra Belková*
Choreografie:	*Petra Belková*
Hudební úpravy:	*Jiří Gužík*
Moderátor:	*Tomáš Gross*
Mluvené slovo ze záznamu:	*Tomáš Hruškovský*
Inspice:	*Eva Kumínková*
	Barbora Goláňová

Valašský soubor písní a tanců Radhošť z Rožnova pod Radhoštěm od jara 2017 neúnavně a s nadšením pracoval na zbrusu novém scénickém pásmu, kterým v roce 2018 oslavil 70. výročí svého založení. Během práce se z hudebně-tanečního pásma ovšem stal malý folklorní muzikál (muzygál). Původně jsme si mysleli, že jeho premiéra bude zároveň derniérou, jelikož se projektu zúčastnilo na devadesát účinkujících. Pozitivní reakce publika jak z řad folklorních příznivců, tak z řad zcela nefolklorně založených diváků nám dodaly kuráž, abychom toto dílo nabídli k uvedení na MFF Strážnice 2023.

A o čem to celé vlastně je? No přece o lásce… Janíček a Hanička. Dva krásní lidé, kteří mají oči jenom pro sebe. Chtějí být spolu šťastni. Jejich lásce ale není přáno. Ovdovělý fojt, ne zcela nejmladší, zato však bohatý, si umane, že bude Hanička jeho ženou…

Náš příběh je postaven na textech lidových písní, hudebně je pak nesen starobylými hudebními motivy. Nechte se unášet na emoční houpačce mezi mnohahlasým zpěvem děvčat na valašských pastvinách a nečekanou silou odporu mladé dívky k nechtěnému nápadníkovi. Potěšte svůj zrak bohatstvím valašských krojů a svůj sluch méně známým písňovým dědictvím Valašska.

V našem muzygálu vystupují tři generace tanečníků a zpěváků souboru Radhošť, které doprovází muzikanti z nejmladší generace. Věříme, že i přes místy netradiční přístup je z naší práce cítit hluboká láska a pokora k lidové tradici a zvlášť k folklornímu materiálu. Jsme na náš Rozmarýn hrdí a doufáme, že se bude líbit i Vám.

Účinkující:
VSPT Radhošť, Rožnov pod Radhoštěm, ved. taneční složky Kateřina Vašutová a Jan Ryška, ved. CM Ondřej Chovanec, primáška Kateřina Niklová

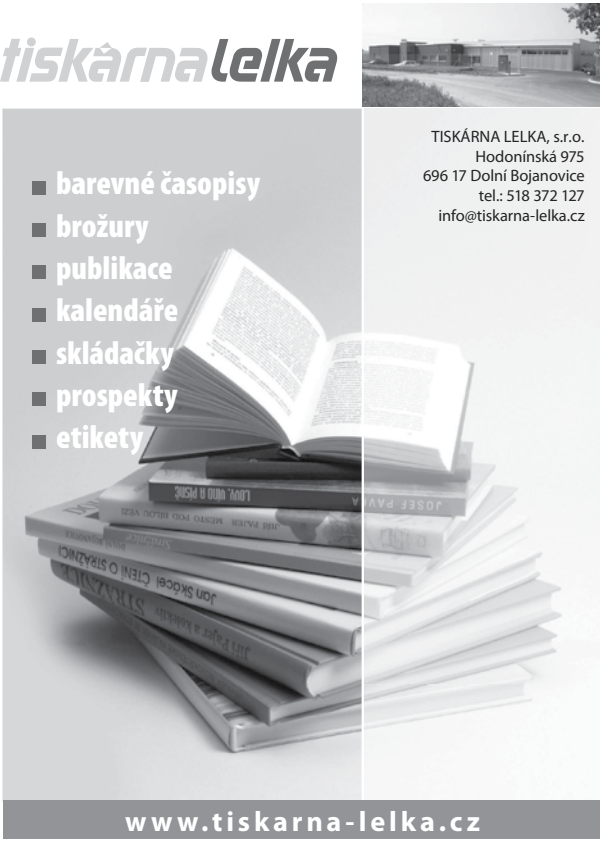

Z FILMOVÉHO ARCHIVU

PROMÍTÁNÍ FILMU JEŠTĚ SVATBA NEBYLA

Pátek 23. 6., 24.00 – 01.30, amfiteátr Zámek

Garant: *Jiří Höhn*

Celovečerní film režiséra Jaroslava Macha Ještě svatba nebyla (1953) představuje jednu z povedenějších agitek československé filmografie komunistického režimu. Snímek, jehož děj se točí kolem rozvoje tehdy masového folklorního hnutí a soutěží tzv. lidové umělecké tvořivosti, se natáčel mj. na Horňácku (Malá Vrbka, Hrubá Vrbka, Kuželov) a v tehdejším Gottwaldově (dnes Zlín). Vystoupily v něm např. soubory Hradišťan a Vsacan, strážnická CM Šohaj s primášem Slávkem Volavým a cimbálová muzika z Hrubé Vrbky s primášem Jožkou Kubíkem, sólový zpěv herečky Jany Štěpánkové dabovala Jarmila Šuláková, Naděždu Gajerovou Věra Milevská, Josefa Beka daboval Luboš Holý a Jaroslava Lokšu Karol L. Zachar. Jedna z hlavních rolí byla svěřena tehdy velmi oblíbenému Jaroslavu Marvanovi (o rok dříve vznikl film *Dovolená s Andělem*), díky jehož hereckému výkonu byla folklorně laděné politické agitce o rivalitě dvou (ve skutečnosti neexistujících) slovácких obcí předem plánovitě zajištěna sledovanost a popularita.

Veselohra *Ještě svatba nebyla* stojí především na písňovém a tanečním folkloru, příběh je spíše okrajový: Na každoročních folklorních slavnostech ve Strážnici se s nevolí setkávají dávní soupeři – družstevníci z Dubnice a Bojanova. Dubničtí si ve Strážnici vedou lépe. Jejich klobásy jdou rychle na odbyt a v soutěži mají svůj folklorní soubor. Bojanovský účetní Ambrož úspěch Dubnických těžce nese, zvláště když zjistí, že v dubnickém souboru zpívá jeho dcera Eva. Po návratu ze slavnosti mladí v Bojanově založí přes Ambrožovy protesty pěvecký a taneční soubor, který vede učitel Bartoš z Dubnice. Ambrož se však nevzdává a zakáže Bartošovi nacvičovat v Bojanově. Bartoš ustoupí, ale to se nelíbí jeho dívce Evě Ambrožové, která se s ním dokonce proto rozejde. U Ambrožů panuje neradostná nálada. Ambrož se s dcerou smíří až před krajským kolem soutěže lidové tvořivosti v Gottwaldově, kdy už neodolá a přidá se k souboru i se svými housličkami. Závěrečné zkoušky před festivalem však ukážou, že ani jedna obec není schopna postavit silný umělecký soubor. Staří soupeři proto překonají letité spory a ve Strážnici vystoupí společně. Společnou cestu najdou i Eva a Bartoš.

Pro zajímavost přetiskujeme jednu z dobových recenzí filmu v mnohém poplatném době svého vzniku, zároveň však zajímavému dokumentu o vývoji folklorismu v naší zemi:

„Ještě svatba nebyla..." je další náš film, jehož obsahem je myšlenka rozvíjení umělecké lidové tvořivosti. Již ve filmech „Zítra se bude tančit všude" a „Rodná zem", které jsou více zaměřeny na hudební a taneční náplň než na rozvíjení pestrého děje, chtěli naši filmoví pracovníci především ukázat, kolik půvabu, vtipu i živých barev je v umění našeho lidu, v jeho zpěvu i tancích. Film „Ještě svatba nebyla" se opírá především o dějovou kostru a jednotlivé taneční a pěvecké výstupy mají nebo by měly být dramatickým nosníkem, jedním z úhelných kamenů stavby scénáře. Není tu proto bohatství hudebního folkloru zachyceno v takové šíři jako ve shora uvedených filmech a bohužel ani v takové výraznosti a poutavosti. A přesto hudební a taneční scény jsou nejlepšími místy filmu. Důvodem toho je krása písní i tanců samých a také to, že příběh filmu je množstvím jednajících osob, episod a zápletek dosti nepřehlednou podívanou, mělkou a vykonstruovanou. Tempo, jež tato filmová veselohra má, činí spíš dojem uchvátanosti a navíc zmatku. Přesto však film „Ještě svatba nebyla" nalezne své diváky. Velkou část jich přilákají slovácké písničky, ještě větší část oblíbený herec Jaroslav Marvan v hlavní úloze účetního Ambrože, i když tato postava není zdaleka z jeho nejlepších. (Filmový přehled 33/1954)

NOC S HUDCI, ZÁBAVY

PŘI CIMBÁLOVÝCH A DECHOVÝCH HUDBÁCH

Pátek 23. 6., 19.00 – 02.30, zámecký park
Sobota 24. 6., 12.00 – 03.00, zámecký park
Neděle 25. 6., 10.00 – 17.00, zámecký park

Autoři: *Petr Horehleď*
Vojtěch Ducháček

Stejně jako v každém roce jsme pro všechny milovníky folkloru připravili i letos harmonogram vystoupení cimbálových muzik a dechových hudeb, se kterými se můžete setkat na obvyklých scénách v zámeckém parku – Pod Šancama, U Hájenky, U amfiteátru Zámek a Na Ostrůvku. Popravdě řečeno, zde mají diváci k lidové a zlidovělé písni nejblíže a často dochází k proměně, kdy se z návštěvníka festivalu stává účinkující, ať už si to rozdá s „konkurenty" ve zpěvu, nebo využije hudebního doprovodu k tanci. Tady folklor prostě žije, tady se zpívá, tancuje a pije…

Přijměte také srdečné pozvání na **setkání u busty Slávka Volavého v pátek 23. 6. v 19.00 hod.**, které pro Vás připravila autorská dvojice Petr Horehleď a Vítězslav Pálenský. Při tomto setkání s příjemnou rodinnou atmosférou je každoročně vzdána pocta dlouholetému řediteli Ústavu lidového umění a významnému strážnickému primáši Vítězslavu Volavému (1922–1983), jedné z osobností, jež stály u zrodu strážnického festivalu. V letošním roce si připomeneme čtyřicet let od jeho úmrtí.

Pátek 23. 6.

19.30 – 01.30 hod.	**Pod Šancama**
	CM Jury Petrů, Kyjov
19.00 – 01.00 hod.	**U Hájenky**
	HCM Jožky Staši, Lipov
19.30 – 02.30 hod.	**U amfiteátru Zámek**
	DH Vinařinka, Čejkovice
20.00 – 02.00 hod.	**Na Ostrůvku**
	DH Šarovec, Hluk

Sobota 24. 6.

12.00 – 17.00 hod.	**Pod Šancama**
	CM Stanislava Gabriela, Babice
12.00 – 17.00 hod.	**U Hájenky**
	CM Friš, Ostrava

12.00 – 17.00 hod.	**U amfiteátru Zámek** CM Šternovjan, Újezd u Brna
13.30 – 19.00 hod.	**Na Ostrůvku** DH Šohajka, Dolní Bojanovice
17.00 – 22.00 hod.	**Pod Šancama** CM Michala Miltáka, Strážnice
17.00 – 22.00 hod.	**U Hájenky** CM Dolina, Staré Město
17.00 – 22.00 hod.	**U amfiteátru Zámek** CM Dur, Šardice
19.00 – 03.00 hod.	**Na Ostrůvku** DH Svárovanka, Strážnice
22.00 – 03.00 hod.	**Pod Šancama** CM Burčáci a CM Mladí Burčáci, Míkovice
22.00 – 03.00 hod.	**U Hájenky** CM Strážničan, Strážnice
22.00 – 03.00 hod.	**U amfiteátru Zámek** HCM Kubíci, Velká nad Veličkou

Neděle 25. 6.

10.00 – 17.00 hod.	**Pod Šancama** CM Pavla Múčky a CM Danaj, Strážnice
10.00 – 13.00 hod.	**Na Ostrůvku** DH Konúpci, Veselí nad Moravou
12.00 – 17.00 hod.	**U Hájenky** HM Petra Mičky, Velká nad Veličkou

ČESKÝ ROZHLAS BRNO VYSÍLÁ ŽIVĚ ZE STRÁŽNICE

Sobota 24. 6., 10.00 – 19.00, prostor před budovou zámku

Zúčastněte se živého vysílání pořadů Českého rozhlasu Brno, potkejte legendy dechové hudby a poznejte tváře rozhlasových moderátorů z Moravy. Se svými zážitky z terénu i ze studia se s Vámi podělí a o minulosti rozhlasové spolupráce s MFF Strážnice pohovoří například Ivana Slabáková, Jiřina Ostrá, Zdeněk Junák, Jiří Helán, Karel Hegner, Květa Navrátilová, Jiří Kokmotos či redaktoři folklorního vysílání Jaroslav Kneisl, Marie Hvozdecká, Jan Kosík a Jan Káčer.

Nahlédněte pod vysílací pokličku Českého rozhlasu, který letos slaví 100. výročí svého založení.

Program živého vysílání přímo z MFF Strážnice:

10.00 Víkendové srdcovky Zdeňka Junáka
12.00 Blahopřání s písničkou
14.00 Vesele i vážně o víkendu / Na pěknú notečku
18.00 Blahopřání s písničkou

KOSTELNÍ PÍSNĚ ZE ZNOROV

Sobota 24. 6., 9.00 – 10.00, kostel Nanebevzetí Panny Marie

Autor:	*Magdalena Múčková*
Odborná spolupráce:	*Lucie Uhlíková*
Inspice:	*Jaroslava Stejskalová*
Slovo namluvili:	*Magdalena Múčková*
	Lukáš Příkazký (jako Hynek Bím)
	Marek Příkazký (jako Leoš Janáček)
Videoprojekce:	*Obrázky ze Strážnice*
Obrazový materiál:	*Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.*
	Josef Dvorský

Když Leoš Janáček jako předseda Pracovního výboru pro českou národní píseň na Moravě a ve Slezsku začal od roku 1906 organizovat systematický sběr lidových písní v rámci akce Lidová píseň v Rakousku, zvolil si jako jednoho z hlavních spolupracovníků Hynka Bíma. A byl to právě Bím, kdo při svých opakovaných sběrech v obci Vnorovy zapsal soubor starých kostelních písní, kterým – ačkoli tvoří jen nepatrnou část z celkového počtu jím zaznamenaných písní – věnoval značnou pozornost (svědčí o tom i šestnáct dopisů, které si Bím s Janáčkem na toto téma vyměnili). Ostatně byly to právě Vnorovy, kde mladý Janáček po předčasné smrti svého otce roku 1866 našel útočiště u svého strýce Jana Janáčka, jenž zde v letech 1870–1878 působil jako farář. V dobách, kdy sám Leoš Janáček hrál na vnorovském kůru na varhany, se s duchovními písněmi zde zpívanými pravděpodobně seznámil osobně.

Bímem zapsané vnorovské duchovní písně mají přímou vazbu na církevní rok. Část z nich nalezneme v kancionálu Jana Josefa Božana Slavíček rájský z roku 1719, jenž byl ve vnorovské farnosti využíván při bohoslužbách ještě v roce 1911, kdy zde Bím písně zachytil. Sběratel zapsal (a částečně též natočil na fonograf) písně adventní, vánoční, postní, velikonoční, k oslavě svatých a písně vážící se svým obsahem k událostem v životě křesťana.

Náš pořad širšímu publiku alespoň částečně odkryje tuto perlu lidové hudební kultury, prozatím stojící mimo hlavní zájem folklorní veřejnosti. Nahlédneme do repertoáru pevně zakořeněného ve zpěvném a zbožném prostředí slovácké obce Vnorovy.

Scénosled:

1. Kdož ochrany Nejvyššího (obecná k Bohu) – Spinek
2. Můj milý člověče (ranní) – Pavel Múčka, cimbál Magdalena Múčková
3. Rorate coeli (adventní) – CM Danaj, Martin Jakubíček
4. Z Hvězdy vyšlo Slunce (adventní/vánoční) – Spinek
5. Maria, dej dovolení (adventní) – Jan Gajda, CM Danaj
6. Andělové, andělové sú zpívali (vánoční) – Magdalena Múčková, CM Danaj, Martin Jakubíček
7. S pastýři pospíchejte (vánoční) – Jitka Ondrušová, Jana Otrubová, Anna Slavíková, Karel Slavík, Antonín Tomeček, Spinek
8. Toto malé děťátko (vánoční) – Jan Gajda, CM Danaj
9. Zvěstujem vám radost převelmi velikú (vánoční) – Pavel Múčka, CM Danaj
10. Maria pod křížem stála (postní, zlomek Stabat mater) – Magdalena Múčková, Martin Jakubíček
11. Ó dobrú noc, Bože věčný (na Velký pátek) – Spinek
12. Utěšený nám den nastal (velikonoční) – Martin Jakubíček
13. Co to slyším za libý hlas Marie – Richard Pavka (předříkání), Spinek
14. Bože Abrahámů (prosebná za déšť) – Petr Pavka, Martin Jakubíček
15. Přeušlechtilé manželstvo (svatební) – CM Danaj
16. Pán Bůh jest sila má – Jan Gajda, CM Danaj, Martin Jakubíček
17. Márnost nad márnosti – Spinek
18. Zas dnešní den pominul (večerní nebo na Silvestra) – všichni účinkující

Účinkují:

CM Danaj, Strážnice, um. vedoucí Magdalena Múčková, primáš Jan Gajda
FS Spinek, Vnorovy, ved. Blanka Hulínová, Marian Matuška
Martin Jakubíček (varhany)

SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍHO TANEČNÍKA SLOVÁCKÉHO VERBUŇKU

Sobota 24. 6., 9.00 – 12.00, amfiteátr Zahrada – předkolo
Sobota 24. 6., 16.30 – 19.30, amfiteátr Zámek – finále

Autorka, režie:	*Jarmila Teturová*
Prezident Soutěže:	*Martin Šimša*
Asistentka režie, inspice:	*Helena Hájková*
Inspice:	*Veronika Jedličková*
	Jan Blažek
Produkce:	*Lenka Havlíková*
Odborná spolupráce:	*Vítězslav Jaroš*
Konferenciéři:	*Adéla Mikulica*
	Martin Rezek
	Ladislav Šimeček
Porota:	*Štěpán Hubačka – předseda*
	Erik Feldvabel
	Tomáš Machalínek
	Jaroslav Šraděja
	Josef Šťastný
	Petr Vozár
	Miroslav Vymazal
Porota seniorů:	*Josef Bazala*
	Jan Gajda
	Ladislav Jagoš
	Ivan Marčík
	Jan Pavlík
	Jaroslav Švach
	Rudolf Tuček
Grémium Soutěže:	*Josef Bazala*
	Jan Blahůšek
	Martin Šimša
	Jarmila Teturová
	Rudolf Tuček

Obnovená Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku se koná ve Strážnici letos již po osmatřicáté. V dopoledním předkole, které bývá diváky označováno také jako semifinále, se o postup do odpoledního finále utká třicet sedm tanečníků kvalifikovaných z regionálních kol. Právě regionální kola jsou první úrovní Soutěže a bez jejich úspěšného absolvování není účast v Soutěži možná. Na zdárném průběhu regionálních kol se podílejí jejich garanti (členové odborné poroty Soutěže) jmenovaní prezidentem Soutěže a lokální organizátoři, kterým patří velké poděkování za vynaložený čas i energii na podporu verbuňku. K postupujícím z předkola se ve finále přidají vítězové sedmi regionálních kol, aby společně s diváky, muzikanty, dalšími účinkujícími a moderátorem Ladislavem Šimečkem vytvořili strhující atmosféru v amfiteátru Zámek. Prožijte s námi letní odpoledne naplněné pestrostí slavnostních krojů, krásou verbuňkových figur protknutých příjemnými tóny cimbálové muziky doprovázející předzpěv verbuňkových písní v podání mladých tanečníků. V podvečer bude vyhlášen nejlepší z nich, který na pódiu převezme ocenění a stane se vítězem (slovy spoluzakladatele Soutěže doktora Karla Pavlištíka) v „nejkrásnějším mužském tanci na světě".

Účinkují:
tanečníci slováckého verbuňku nominovaní z regionálních kol
skupina tanečníků hošijí z Podluží
CM Burčáci a Mladí Burčáci, Míkovice, primáši Zdeněk Stašek a František Ilík
CM OLiNa, Hodonín, primáš Viktor Procházka
CM Šmytec, Brno, primáš Marek Trávníček
DH Šohajka, Dolní Bojanovice, kapelník Vojtěch Ducháček

ZBOROVSKÝ

FOLKLORNÍ ŠKOLA

RUKÁVEČKY SAMÉ VRAPY
LIDOVÝ ODĚV NA HORŇÁCKU

Sobota 24. 6., 10.00 – 11.00, skanzen-vinohradnický areál

Autorky: *Petra Hrbáčová*
Daniela Procházková
Inspice: *Lucie Borýsková*

V současné době je lidový oděv často vnímán jako slavnostní kroj, který na sebe lidé oblékají při výjimečných příležitostech, popřípadě jako kostým využívaný pro folklorní vystoupení. Pro naše předky to však byla samozřejmá a nepostradatelná součást života, stejně důležitá, jako je dnešní oblečení pro nás. Jednotlivé oděvní součásti se nosily a navzájem kombinovaly podle zvyklostí a příležitostí, ke kterým se oblékaly. Rozeznáváme tak lidový oděv obřadní, sváteční, polosváteční, všední a pracovní. Tento systém určoval, jaké ustrojení je vhodné pro danou osobu v konkrétní situaci – při rodinných událostech, církevních svátcích nebo třeba při taneční zábavě. Dnes je už jen velmi málo regionů, kde jsou pravidla tradičního odívání stále známá. Jednou z těchto oblastí je Horňácko, kde se dodnes setkáváme s řadou oděvních kombinací využívaných při církevních či zvykoslovných příležitostech anebo při folklorních vystoupeních.

Lidový oděv na Horňácku je jedinečný nejen pestrostí oděvních variant, ale také svou estetikou. Charakteristické je pro něj využití množství ruční výšivky a dalších textilních technik, k nimž patří např. ruční vzorové tkaní nebo vrapení. Je velkým štěstím, že na Horňácku dodnes pracuje řada talentovaných výrobců – vyšívaček, švadlen, tkalců ad., kteří tyto činnosti ovládají. Mezi ně můžeme bezesporu řadit krojovou švadlenu a vyšívačku Renatu Potěšilovou nebo výrobkyni pentlení pro družičky a nevěsty Věru Častovou z Velké nad Veličkou. Obě ovládají řadu dovedností spojených s tradičním odíváním na Horňácku a jsou v tomto ohledu považovány za lokální autority. V rámci festivalové folklorní školy divákům představí svou práci, ale také okomentují vybrané varianty horňáckého kroje včetně jeho oblékání a správné úpravy.

Účinkují:
Renata Potěšilová
Věra Častová
krojované páry z Javorníka, Kuželova, Lipova, Nové Lhoty a Velké nad Veličkou
hudecká muzika s primášem Martinem Hrbáčem ml., Velká nad Veličkou

KOSMETIKA
Mikesková

Nádražní ul. 1175
696 62 Strážnice
tel.: 606 713 450

DĚTSKÝ DVŮR

OD DOROTY PO BLAŽEJE **(DS)**

Sobota 24. 6., 10.00 – 15.00, skanzen-areál staveb z luhačovického Zálesí

Autorky: *Kristýna Kubíčková*
Magdaléna Voldřichová

Dětský dvůr, to je místo, kde se mohou k tanci, zpěvu a vyrábění připojit návštěvníci všech věkových kategorií. Letos Vás prostřednictvím písní, tanců, her a říkadel provedeme čtyřmi ročními obdobími a společně si vyzkoušíme, jak se dříve bavili malí i velcí v různých koutech naší země.

Čeká na Vás program tematicky laděný ke každému ročnímu období. Řekneme si říkadla a pranostiky vztahující se k osobnostem svatých, představíme tance a taneční hry z různých národopisných oblastí a také si společně vyrobíme drobné upomínky na každé období. Přijďte v sobotu do skanzenu a staňte se součástí našeho hravého tanečně-hudebního dětského dvora.

Účinkují:
Členové Bartošova souboru, Zlín
Členové folklorního souboru Pramínek při ZUŠ Černošice, Praha

PŘEHLÍDKA TRADIČNÍCH ŘEMESEL

Sobota 24. 6., 10.00 – 17.30, skanzen-areál

Autor: *Josef Svoboda*
Inspice: *Lucie Šaurová*

Výběr letošních výrobců představujících se na Přehlídce tradičních řemesel je jako každoročně veden myšlenkou seznámit veřejnost se současnými držiteli ocenění ministra kultury *Nositel tradice lidových řemesel.* Ocenění vzniklo jako reakce na usnesení 25. Generální konference UNESCO, z níž vzešel dokument „Doporučení k ochraně tradiční lidové kultury". V něm se všechny členské země vybízejí, aby věnovaly zvýšenou péči dosud živému kulturnímu dědictví, k níž patří též podpora lidových řemesel a rukodělné výroby. Ministerstvo kultury akceptovalo tyto podněty a v českých podmínkách zahájilo projekt nazvaný Nositelé tradice lidových řemesel. Jeho cílem je především podpora zánikem ohrožených odvětví tradičních řemesel, kterým se věnuje stále méně výrobců.

Navržení kandidáti na ocenění musí prokázat komplexní znalosti svého oboru a vynikající kvalitu zhotovovaných výrobků. Současně se hodnotí také jejich aktivity na poli prezentace a popularizace dané výroby, jakož i snaha o předávání znalostí dalším zájemcům a pokračovatelům. Záměrem je ocenit takové jednotlivce, kteří budou i v následujících letech aktivně pracovat a svoje znalosti zprostředkují další generaci výrobců.

Titul byl poprvé udělen v roce 2001 a od té doby ho získalo na devadesát výrobců z Čech, Moravy a Slezska. S některými z nich jste se měli možnost seznámit již v minulých letech, letos své řemeslo představí:

Marie Bilíková, Babice – tkané výrobky z kukuřičného šustí
Hana Buchtelová, Malá Vrbka – tkaní na stavu
Jiří Danzinger, Olešnice – výroba modrotisku
Jiří Drhovský, Týn nad Vltavou – dřevěné hračky
Pavel Horák, Karolinka – broušené sklo
Ladislav Chládek, Výprachtice – tradiční hračky
František Joch, Strážnice – lidový modrotisk
Alexandra Kaňovská, Dubňany – tradiční fajáns
Vít Kašpařík, Velké Karlovice – tradiční hudební nástroje
Ludmila Kočišová, Vnorovy – figurky ze šustí

Lenka Macečková, Nový Hrozenkov – textilní techniky – síťování
Markéta Maláníková, Dolní Bojanovice – výroba mužských lidových krojů
Antonín Moštěk, Vlčnov – lidová keramika
Jiří Ondřej, Zubří – výroba březových metel
Marie Pyrchalová, Zubří – zuberská výšivka
Marie Skřežinová, Zlechov – výroba textilních květů
Alexandr Slavík, Krumvíř – řezbářství reliéfních forem na potraviny
Zuzana Tilajcsiková, Veltrusy – košíkářství
Jarmila Vitoslavská, Troubky – výroba hanáckých krojů
Marie Vlčková, Uherský Ostroh-Kvačice – batikované a zelové kraslice z Uherskoostrožska

Příjemnou atmosféru jarmarku doladí **Cimbálová muzika z Vacenovic.**

FESTIVALOVÉ KINO TELEVIZE NOE

Sobota 24. 6., 10.00 – 18.00, budova zámku

Produkce: *Vítězslav Jaroš*

10.00 – 11.20
1. U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře – Jož je to foč
V cyklu pořadů o tradiční lidové kultuře se v dílu nazvaném JOŽ JE TO FOČ ve studiu TV Noe sešli PhDr. Martina Ireinová, Ph.D. (vedoucí dialektologického oddělení Ústavu pro jazyk český AV ČR), Miroslav Hrabčík a dívčí CM Parádnica, aby se v písních i ve vyprávění tentokrát věnovali převážně hanáckým nářečím.

11.20 – 12.56
2. Haná úrodná a neznámá – regionální pořad MFF Strážnice 2022
Jedním z pozoruhodných programů MFF Strážnice 2022 byl pořad Haná úrodná a neznámá. Autoři Milan Heřman, Robert Šolc a Jan Žůrek se vydali na cestu po pěti stoletích v našem dříve nejbohatším zemědělském kraji uprostřed Moravy. Navštívili tak vesnické zábavy, kostely i dvorská divadla a společně hledali proměny lidového oděvu, hudebního a tanečního folkloru, všímali si pověstí, zvyků a obyčejů, které provázely každodenní život obyvatel Hané v pěti stoletích. Od pohanského dědictví přes vzájemné ovlivňování mezi zámeckými pány a robotníky k hledání krále Ječmínka či k projevům ryzí zbožnosti stejně jako k vojenskému smutnění. Došlo i na hanáckou operu, ale také na bochte či zabijačku. Na pódiu amfiteátru Bludník se sešlo na 130 osob – FS Haná Velká Bystřice, HSPT Klas Kralice na Hané, NS Mánes Prostějov, FS Haná Přerov, HMS Rovina Olomouc, DFS Krušpánek Velká Bystřice, Malá Olešnica Doloplazy, CM Záletníci, CM Krušpánek a HOLAN.

3. Sedmihlásky – Dyby byla ptačkem
Zpívá Bára Štrymplová, hraje muzika Holúbek z Ostravy. Písnička byla nahrána v rámci projektu Sedmihlásky – lidové písně z Moravy a Slezska, který podpořil Moravskoslezský kraj a Město Ostrava.

12.56 – 14.14
4. U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře – U nás na Horácku
Pořad vznikl v roce 2013 u příležitosti pětaosmdesátých narozenin sběratele, hudebníka, choreografa, výtvarníka a hyba-

tele folklorního hnutí na Horácku Míly Brtníka st. (1928–2017). Vedle oslavence v pořadu vystoupili Míla Brtník ml., Bohuslav Voda, Věra Hromádková, muzika Pramínek, Marek Čáp (primáš muziky Skřipáci), zpěvačky FS Vysočan a FS Pramínek Jihlava.

14.14 – 15.00
5. Poletuchy – Na skok do kraje razoviteho
Stejně jako poletucha – plachtící veverka, která neposedí, nevydrží na jednom místě, stále něco objevuje a obhlíží – i Jožin vyrazil do známých i méně známých míst, aby nás rozesmál, ale i informoval, radil a pobízel k výletům. Tentokrát navštívil Hornické muzeum Landek park.

6. Sedmihlásky – A dyž sa Valášek narodí
A dyž sa Valášek narodí je krásná lidová píseň o těžkém životě na Valašsku v dřívějších dobách. Často docela malé děti tehdy musely pracovat a pomáhat rodičům. Na poli pásly ovce, kozy, okopávaly brambory nebo nosily dřevo z lesa. Jindy zase sbíraly léčivé byliny, ale hlavně hlídaly mladší sourozence. Možná právě proto, že si lidé víc uvědomovali svůj nelehký život, přesto hluboce prožívaný, vznikaly tak jedny z nejkrásnějších písní.

15.00 – 16.07
7. U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře – Luboš Holý spolu s Janem st., Janem ml. a Pavlem Rokytovými
21. října roku 1930 se v Hrubé Vrbce na Horňácku narodil pozdější uznávaný veterinář, vysokoškolský profesor, držitel několika čestných doktorátů, vynikající lidový zpěvák, majitel zvučného barytonu, a především výjimečný člověk Lubomír Holý. Společně s Janem Rokytou st. a Martinem Hrbáčem zavzpomíná na své dětství, rodinu i zpěvné prostředí, povolání vědeckého pracovníka a pedagoga, své muzikantské i pěvecké vzory a samozřejmě – s chutí si zazpívá.

16.07 – 17.28
8. U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře – Pohlazení od Sluníčka
Do sedmdesátiminutového živého vysílání si scenáristka a moderátorka pořadu Magdalena Múčková pozvala Lidovou muziku Sluníčko z Rokycan a jejího uměleckého vedoucího, muzikanta a profesí etnologa Zdeňka Vejvodu.

17.28 – 18.22
9. U Vás aneb festivalové kukátko – Na Myjavě 2017
Mezinárodní folklorní festival Myjava 2017 – to jsou tři dny naplněné tancem, hudbou, zpěvem a lidovými tradicemi.

Desítky scénických a nescénických programů v amfiteátru Trnovce a v městečku Myjava, ochutnávka regionálních specialit, výstavy, divadelní představení pro děti i dospělé, zábava, atrakce a v neposlední řadě jarmark pod myjavskou věží.

NOE

MEDIÁLNÍ PARTNER

78. ročníku
Mezinárodního
folklorního
festivalu

STRÁŽNICE 2023

a

41. ročníku
Folklorního
festivalu

DĚTSKÁ STRÁŽNICE 2023

ZBOJNÍCI POD PLATANY

PROGRAM S TANEČNÍMI A HUDEBNÍMI WORKSHOPY

Sobota 24. 6., 10.00 – 22.00, louky u Platanové aleje
Neděle 25. 6., 10.00 – 14.00, louky u Platanové aleje

Autor:	*David Pavlíček*
	Rudolf Danajovič
Spoluautor:	*Adéla Mikulica*
Hlavní inspice:	*Renáta Lopraisová*
Inspice:	*Marie Janíková*
	Bořivoj Raiskub
	Hynek Raiskub

Zbojníci pod platany jsou interaktivním pořadem, který nabízí jak klidné místo pro odpočinek, tak rovněž plno zábavy, tanečních škol a vtažení do úžasné atmosféry festivalu. Program probíhá v sobotu a v neděli a věřte, že bude z čeho vybírat. Stanete se diváky i účinkujícími. Hry a zajímavé rozhovory Vás pobaví i zaujmou. Tanec a zpěv Vám rozproudí krev v těle.

A nemusíte se bát. Jako správní zbojníci, kteří bohatým berou a chudým dávají, Vás obereme jen o 45 minut z každé hodiny Vašeho času, který u nás strávíte. Zároveň slibujeme, že Vám vše bohatě vynahradíme spalováním přebytečných kalorií, obohacením rozumového i pohybového aparátu, případně pohlazením po duši.

Sobota 24. 6.

10.00 **SNÍDÁME S KOŇADRAMA**
Snídání a zpívání s Vracovjankama

11.00 **DO TRENEK, DO TRIČKA, RUDOLFOVA ROZCVIČKA I.**
Ranní folklorování s Rudolfem Danajovičem

12.00 **DECENTNĚ S DOCENTEM**
Povídání o zpěvu, písních a životě s etnomuzikologem Lubomírem Tyllnerem

13.00 **NEJEN FOLKLORNÍ KARAOKE S FRIŠKOU**
Kdo poručí, ten si zpívá

14.00 **NOCOVALI, MALOVALI**
Taneční škola se SPT Dolina a CM Lintava

15.00 **MOJA VINOTÉKA – POVINNĚ O VÍNĚ**
Povídání, hraní i tancování s CM Lintava

16.00 **OKOLO CHRUDIMĚ**
Taneční škola s NS Kohoutek

17.00 **Z HORSKÝCH BESKYD**
Taneční škola se SLPT Ostravica

18.00 **TANCE STROFICKÉ**
Taneční škola s nizozemským souborem Paloina

19.00 **FINANCE V POHYBU**
Taneční škola s FS Ekonóm, Bratislava

20.00 **SMĚJEME SE S KOHOUTKEM**
Večer na převážně nevážné téma s NS Kohoutek

Neděle 25. 6.

10.00 **DO TRENEK, DO TRIČKA, RUDOLFOVA ROZCVIČKA II.**
Ranní folklorování s Rudolfem Danajovičem

11.00 **NÁŠ KOHOUTEK KOKRHÁ**
Taneční škola s NS Kohoutek

12.00 **VALAŠSKÉ FIGURÁLKY**
Taneční škola s VSPT Radhošť

13.00 **DANAJE S DANAJEM**
Taneční škola se SLPT Danaj a CM Krepina

Doplňkový program:
Moravský fotokoutek
Občasné čtení do ouška ze zbojnických balad
Dětský koutek
Soutěže pro děti

Občerstvení zajišťují:
Moja Vinotéka
Leros
Minipivovar Dubňák
Foodtruck – italská pinsa romana a dezerty
Koktejlový bar

Účinkují:
CM Friška, Kyjov
CM Lintava, Kunovice
CM Krepina, Strážnice
NS Kohoutek, Chrudim
SLPT Danaj, Strážnice
SLPT Ostravica, Frýdek-Místek
SPT Dolina, Staré Město
VSPT Radhošť, Rožnov pod Radhoštěm
Ženský sboreček Koňadra, Vracov
FS Ekonóm, Bratislava
Internationaal Dansensemble Paloina, Holandsko
Rudolf Danajovič
Lubomír Tyllner

SLUNCE HŘEJE, VÍTR FOUKÁ, NÁŠ JE POTOK, LES I LOUKA

POŘAD DĚTSKÝCH FOLKLORNÍCH SOUBORŮ **(DS)**

Sobota 24. 6., 10.30 – 12.00, skanzen-amfiteátr

Autor a režie: *Jaroslav Bašta*
Odborná spolupráce: *Kateřina Černíčková*
Konference: *Jakub Novotný*
Barbora Novotná

Dětský svět, to nebyly vždy jen hry a zábava. Děti musely doma hodně pomáhat, protože pracovitých rukou nebyl nikdy dostatek. A když nebyla práce doma, tak hajdy ven, na pastvu, na trávu, pro vodu ke studánce nebo na prádlo k potoku. Jenže kam není z domova vidět, tam se dají vymyslet také nějaké ty nezbednosti nebo zajímavé hrátky. V tomto byly děti vždycky vynalézavé a jejich fantazie neznala mezí. A pro inspiraci nemusely chodit daleko. U vody je fascinovali pozadu lezoucí raci se svými klepety, čápi s dlouhými klapajícími zobáky, skákající a hlasitě kvákající žáby či mrštně se pohybující rybky v potoce. Na pastvě si při dorozumívání na velké vzdálenosti děti pomáhaly halekačkami a při pasení ve vysoké trávě se osvědčily třeba chůdy, ze kterých byl přece jen lepší výhled.

To vše se stávalo námětem pro nejrůznější hry, písně a říkačky, z nichž mnohé známe dodnes, a nikdo vlastně neví, kdy vznikly a kdo je vymyslel. Tradují se z generace na generaci a neztrácejí na svém kouzlu. Liší se oblast od oblasti, známe je v různých nářečích, v různých podáních. Ale jedno mají společné: Děti se jimi baví a zdokonalují si při nich své pohybové schopnosti. Hlavně jsou ale při nich spolu…

Scénosled:
1. Když začne skřivánek (píseň) – Jakub Novotný, Barbora Novotná
2. Jak kluci hlídali a neuhlídali (pásmo) – Prácheňáček
3. Když nejsem, ať nejsem (píseň) – Prácheňáček
4. Mládeneček (pásmo) – Prácheňáček
5. U mlejna – Borověnka
6. Pásla husy na dolině (píseň) – Borověnka
7. Pradlenky (pásmo) – Borověnka
8. Pastevecké (pásmo) – Ondrášek
9. Holka modrooká (píseň) – Ondrášek
10. Stojí, stojí studnička (pásmo) – Ondrášek
11. Čas teče jako voda (pásmo) – Danájek

12. Klobúkový (tanec) – Javorníček
13. Halekačky – Javorníček
14. Paste sa, ovečky (pásmo) – Javorníček
15. Hrábě (pásmo) – Prácheňáček + společný závěr všech účinkujících

Účinkují:

DFS Prácheňáček, Strakonice, ved. Sylva Svobodová a Jaroslav Bašta, choreografie Sylva Svobodová; hud. doprovod Dudácká muzika Strakoňáček, ved. muziky a hud. úpravy Julie Vlčková

FS Borověnka, Štěpánov nad Svratkou, ved. a choreografie Bohumila Blechová, ved. muziky a hud. úpravy Šárka Blechová

FS Ondrášek, Frýdek-Místek, um. ved. a choreografie Lenka Dujková, ved. muziky Karel Plunder, hud. úpravy Karel Plunder, Vít Konopáč

DFS Danájek, Strážnice, ved. a choreografie Jana Hanáková; hud. doprovod CM Vojšica, ved. muziky a hud. úpravy Dušan Okénka

DFS Javorníček, Brno, ved. Marie Čápová, choreografie Ivana Skálová, Ladislav Plánka, ved. muziky Jana Sládková, hud. úpravy Jaroslav Krček, Jana Sládková

S VÍTĚZSLAVEM NOVÁKEM ZA SLOVENSKOU LIDOVOU PÍSNÍ

Sobota 24. 6., 11.00 – 12.00, synagoga – omezená kapacita sálu
Sobota 24. 6., 14.00 – 15.00, synagoga – omezená kapacita sálu – repríza

Autor a průvodní slovo a klavírní doprovod: *Miloš Schnierer*

Vítězslav Novák (1870–1949) byl spolu s Josefem Sukem vrcholný představitel Dvořákovy školy a zakladatel české moderní hudby 20. století. Ač milovník folkloru, nebyl na rozdíl od Leoše Janáčka nebo Bély Bartóka a jiných folkloristů systematickým sběratelem lidových písní. K prvnímu poznání hudebního folkloru v jeho přirozených funkcích ve venkovském prostředí se dostal jako šestadvacetiletý ve Velkých Karlovicích na Valašsku. Odtud ho jako vášnivého pěšího turistu a horolezce vedla cesta přes Slovensko až k Vysokým Tatrám. Cestou poznal mnoho přátel a písní. Několik jich i sám zapsal.

V letech 1900–1930 se vždy s přestávkami vracel k vybraným lidovým písním ze sborníku např. Jána Kadavého nebo Karla Plicky. Tyto tvůrčí výsledky s vynalézavými klavírními party nabízíme v našem literárně-pěveckém pořadu. Budeme svědky toho, jak bohatá zásobnice slovenských lidových písní umožňuje využít zajímavou harmonii směřující k břehům moderní artificiální hudby 20. století.

Náš pořad prokládáme kromě průvodního slova četbou vybraných úryvků z Novákovy autobiografické knihy *O sobě a o jiných*. Jsou to svědectví nepominutelné hodnoty.

Program:

1. Dolina, dolina, ej, čože mi je po nej
2. Chodzila Mariška po hrázi
3. Anička mlynárova, máš-li ty húsky doma
4. Nevydávaj sa ty, dievča
5. Kde si bola, Anulienka moja
6. Anička, dušička, kde si bola
7. Štidiry, štidiry, hej, mám frajerky štyry
8. Ty nitranské hodiny velmi zle bijú
9. Hore Hronom, dolu Hronom
10. Na zelenej lúčke šuhaj pase
11. Od Ostrova usekaná cesta
12. Limbora, limbora, zelená limbora
13. Už sa fašang kráci

14. Pri Dunaji šaty perú
15. Ty krakovské čtyry zvony
16. Tečie voda, tečie okolo majera
17. Oliva, oliva, listeček zlatuský
18. Prelecel sokol s bučka na topol
19. Mariška, nepolievaj chodníčky
20. Týnom, tánom
21. Pime, chlapci, pime víno

Účinkují:
Miloš Schnierer, průvodní slovo, klavírní doprovod
Lenka Cafourková, soprán
Lukáš Hacek, baryton

FOLKLORNÍ KLUB

SLOVÁCKÁ ČÍTANKA ANEB VYBRÁNO
ZE ZLATÉHO FONDU REGIONÁLNÍ LITERATURY

SUCHOV V DÍLE MATOUŠE BÉNI

Sobota 24. 6., 11.00 – 12.00, skanzen-vinohradnický areál

Autoři:	*Jiří Jilík*
	Olga Floriánová
Ukázky z díla:	*Vladimír Doskočil*
Moderátor:	*Jiří Jilík*
Odborná spolupráce:	*Helena Beránková*
Inspice:	*Marie Jarošová*
	Bohumila Jilíková

Jméno dnes již takřka zapomenutého spisovatele **Matouše Béni** (1861–1944) je spjato především s horňáckým Suchovem, kde tento rodák z Hané jako mladý kantor působil v 80. letech 19. století. Místní škola se právě zásluhou učitele Béni stala častým útočištěm bohémského sdružení mladých lidí s uměleckými sklony, známého pod názvem „Súchovská republika". Z jejich jmen rezonuje v současném kulturním a uměleckém povědomí již jen jedno – Joža Uprka. (Dalšími byli Ferdinand Dostál – známý později pod spisovatelským pseudonymem Otakar Bystřina, Jan Hudeček, Alois Fiala a František Odrážka.) Béňa jako spisovatel nedosáhl významného literárního věhlasu, jeho historické povídky a dramata inspirovaná uherskými vpády na Moravu již patří literární historii. Vedle toho však jeho knížky povídek a fejetonů *Z tichých vesniček* (1897), *Ze slovácké vesničky* (1911) a *Děti Slovácka* (1915) jsou nejen cenným národopisným dokumentem, ale i hlubokým vyjádřením lásky a obdivu k tomuto regionu, jeho lidu a kultuře. Ve *Slovácké čítance* připomeneme spisovatele Matouše Béňu vybranými úryvky jeho literární tvorby. Pandánem k jeho literárním obrazům budou ukázky her, písní a tanců v podání prapotomků těch, které učil a miloval – malých i velkých Suchovjanů.

Účinkují:
Dětská folklorní skupina Suchovjánek, ved. Olga Floriánová, Marie Frýdecká, Kateřina Staufčíková
Folklorní skupina Suchovjan, ved. Olga Floriánová
CM Velické Trnečky, primáška Lenka Kozinová
CM Hynka Evjaka z Louky
Vladimír Doskočil (čtení z díla M. Béni)

KULTURNÍ DĚDICTVÍ UNESCO

Sobota 24. 6., 13.00 – 14.00, budova zámku – expozice hudebních nástrojů

Autorka: *Martina Pavlicová*

Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO) vznikla v roce 1945 a někdejší Československo patřilo mezi její zakládající členy. Za dobu své existence prošlo UNESCO mnoha proměnami, a to především v náplni svých agend a programů. K těm nejdůležitějším patří ty, které se zabývají různými aspekty kultury, jejím poznáním i ochranou. Nikoli náhodou byl již v počátcích jedním ze spolupracovníků této organizace světově proslulý sociální antropolog Claude Lévi-Strauss (1908–2009), který na žádost UNESCO napsal soubor esejů *Rasa a dějiny* (1952), kde se zamýšlí nad rozmanitostí kultur a nutností tuto rozmanitost zachovat.

V roce 2003 byla na půdě UNESCO po mnoha vývojových peripetiích schválena Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví (Convention for Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage), kterou Česká republika ratifikovala v roce 2009. Tento významný dokument nastolil nejen možnosti uchovávání nemateriálního kulturního dědictví z pohledu světového společenství, ale také nastínil celý teoretický koncept, z kterého dnes vycházíme jak v péči o kulturní projevy primárně nemateriální povahy, tak i v úvahách o kultuře, tradicích a jejich smyslu v současné společnosti.

… A ŽIJÍ V PÍSNI DOMOVA **(DS)**

Sobota 24. 6., 13.00 – 14.30, amfiteátr Bludník

Autor: *Jan Rokyta*
Odborná spolupráce: *Magdalena Múčková*
Klára Blažková
Zdeněk Vejvoda
Moderátoři: *Magdalena Múčková*
Kateřina Kovaříková
Jan Rokyta

Komponovaný hudební pořad lidových písní z Čech, Moravy a Slezska v podání dětských sólistů se opírá jednak o výsledky regionálních a zemských kol soutěže *Děti a píseň – Zpěváček 2022 a 2023*, jednak o zkušenosti autora a odborných poradců v oblasti zpěvnosti dětí v jednotlivých regionech.

Uchovávání, předávání a rozvoj zpěvu lidových písní se v současné době neobejde bez zapálených a obětavých pedagogů, rodičů a vedoucích souborů, ale i folklorních osobností, které svými výkony a písňovým odkazem mladé zpěváčky motivují. Středobodem je však stále dětský talent, přístupný dobrodružným výletům do folklorní historie vlastního kraje, obce, souboru, či dokonce rodiny. Podpořit tyto vnímavé dětské duše a jejich dospělé inspirátory chce i náš přehlídkový pořad.

Účinkují:
6 zpěváčků ze Slovácka
6 zpěváčků z Valašska, Lašska a Slezska
4 zpěváčci z českých krajů
Pěvecká skupina BLAženky, um. vedoucí Klára Blažková

Doprovodná hudební tělesa:
CM Danaj, Strážnice, um. vedoucí Magdalena Múčková
Malá muzika Orchestru lidových nástrojů Plzeňského kraje, Plzeň
Ensemble FLAIR, um. vedoucí Jan Rokyta

SLAVNOSTNÍ PRŮVOD

Sobota 24. 6., 15.00 – 17.00, město

Autor: *Vítězslav Hořák*
Konference: *Gabriela Dobišová*

Slavnostní průvod účinkujících folklorních souborů, skupin a muzik ulicemi města patří neodmyslitelně k Mezinárodnímu folklornímu festivalu ve Strážnici. Přehlídka výjimečné krásy českých, moravských a slezských písní, tanců a krojů je doplněna ukázkami z kulturního dědictví zahraničních hostů „z krajin za obzorem".

Průvod vyjde od Skalické brány, ukončen bude krátkými konferovanými vystoupeními zúčastněných souborů, skupin a muzik na náměstí Svobody.

ZA HLASY A ZVUKY MINULOSTI

LIDOVÁ HUDBA A VYPRÁVĚNÍ Z HORŇÁCKA
NA HISTORICKÝCH ZVUKOVÝCH NOSIČÍCH

Sobota 24. 6., 16.00 – 17.00, budova zámku – expozice hudebních nástrojů – omezená kapacita sálu

Neděle 25. 6., 9.00 – 10.00, budova zámku – expozice hudebních nástrojů – omezená kapacita sálu – repríza

Autor, průvodní slovo: *Michal Škopík*

Horňácko a jeho hudci a primáši, pěvečtí bohatýři a zpěvulenky, vypravěči z rodu barona Prášila i stařenky zpívající dětem ukolébavky. Slovácký subregion ležící na moravsko-slovenském pomezí fascinoval mnohé umělce přelomu 19. a 20. století. Ovlivnil mimo jiné tvorbu Leoše Janáčka a Vítězslava Nováka. O tom, jak zněla hudba a zpěv vyhlášených hudců a zpěváků té doby, si můžeme učinit představu pouze ze zápisů sběratelů – například Martina Zemana (1854–1919), nejplodnějšího přispěvatele druhé a třetí písňové edice Františka Bartoše.

Nejstarší zvukové záznamy lidové hudby na českém území pořízené mezi lety 1909–1912 na fonografických válečcích bohužel neobsahují žádnou nahrávku z Horňácka. Který hudební záznam z této rázovité oblasti je nejstarší? S naprostou jistotou to víme až v případě velkého edičního projektu České akademie věd z let 1929–1937. Ačkoliv není vyloučeno, že archivní výzkum přinese další objevy, naše putování za zvukovými záznamy začneme právě zde.

Název našeho pořadu odkazuje na jeden z nejcennějších edičních počinů starší doby. Stejnojmenné dvojalbum Supraphonu z roku 1986 – ikonický obal s motivem kuželovského mlýna! – patří doposud k nejdůkladnějším přehledům historie lidových muzik a zpěvu na Horňácku. Nezapomínejme také na druhou část tohoto projektu, která obsahuje výběr z prášilovských historek dnes pozapomenutého krále lidových vypravěčů Vaška Mlýnka z Kuželova (1926–1978). Editorem i autorem důkladně zpracovaného bookletu a výběru detailně popsaných fotografií je letošní jubilant Dušan Holý (* 1933). Etnomuzikolog, vysokoškolský profesor, zpěvák, tanečník, autor pořadů, sběratel a sám také nositel tradice svého rodného kraje. A právě jemu se budeme věnovat poněkud důkladněji, stane se nám průvodcem zvukovou minulostí – ať už jako interpret, editor a iniciátor řady nahrávek.

Když pomineme nečetné dostupné nahrávky na mechanických nosičích, z let 1930–1940 nacházíme zajímavé nahrávky horňáckých muzikantů na zvukových stopách dokumentárních a hraných (!) filmů. A v jednom z nich – v dokumentu Karla Plicky *Věčná píseň* (1941) – debutoval spolu se svým starším bratrem Lubošem také Dušan Holý.

S obdobím po druhé světové válce jsou pak spojeny především průkopnické záznamy Československého rozhlasu v Brně – řada terénních i studiových záznamů, důkladná dokumentace strážnického (od roku 1946) a dalších folklorních festivalů tvoří zlatý fond nahrávek, ze kterého si už můžeme udělat ucelený obraz o stavu i vývoji hudebního folkloru na Horňácku. V žádném případě se však nechceme zaměřit pouze a výhradně na hudbu a zpěv! Poslechneme si hlasy a vyprávění Martina Hrbáče (1887–1965), Majstra Joženy Kubíka (1907–1978) a již zmíněného Vaška Mlýnka, vypravěče neodolatelného šarmu, invence a podání.

Otevřeme opět dveře do minulosti a zaposloucháme se do hlasů světa, kterému byl opakovaně prorokován zánik a který se stále znovu ze starých kořenů obrozuje.

MUZIČKY

TVŮRČÍ DÍLNA INTERPRETACE LIDOVÉ HUDBY PRO MLÁDEŽ **(DS)**

Sobota 24. 6., 17.30 – 18.30, skanzen-amfiteátr

Autor, konference: *Magdalena Múčková*
Odborná spolupráce: *Jana Hanáková*
Inspice: *Anna Habancová*
Marek Habanec

Muzičky jako tvůrčí dílna dětských a mládežnických muzikantů interpretujících lidovou hudbu je určena pro mládež od dvanácti let. Koná se každoročně od roku 2006, od roku 2008 je jejím pořadatelem Národní ústav lidové kultury ve Strážnici. Cílem projektu je podpora dětského a mládežnického muzicírování, jehož nebývalý rozmach u nás s potěšením sledujeme zvláště v posledních letech. V roce 2019 došlo k inovaci koncepce projektu a zaměření na hudební tradice konkrétní národopisné oblasti. První inovovaný ročník byl věnován Strážnicku, k jeho prezentaci na MFF Strážnice bohužel už ale vzhledem ke covidové pandemii nedošlo. Na sklonku roku 2022 se tedy dílna s názvem HRAJEME STRÁŽNICKO II v rozšířené podobě uskutečnila podruhé a její výsledek máte možnost zhlédnout v našem pořadu. Více než padesát mladých muzikantů z různých koutů Moravy a Slovenska pod vedením lektorů, CM Danaj a hostů poznávalo regionální specifika strážnické lidové hudby a tance.

Účinkují:
Účastníci projektu Muzičky 2022 – Hrajeme Strážnicko II
Lektoři Jan Gajda, Pavel Múčka, Jan Holubík, Jana Hanáková
CM Danaj ze Strážnice, um. vedoucí Magdalena Múčková
CM Vojšica ze Strážnice, um. vedoucí Dušan Okénka

DOMOVINA 2023

POŘAD NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN ŽIJÍCÍCH
V ČESKÉ REPUBLICE

Sobota 24. 6., 17.30 – 19.00, amfiteátr Zahrada

Autor a konference:	*Martin Šimša*
Odborná spolupráce:	*Lucie Uhlíková*
Produkce:	*Marie Sýkorová*
Inspice:	*Ilona Nová*
	Markéta Pavlištíková
	Terezie Řánková

Po delší odmlce se opět v programu MFF Strážnice objevuje pořad věnovaný kulturnímu dědictví národnostních menšin žijících na území České republiky. Nově koncipovaná přehlídka nesoucí název Domovina se v programu festivalu objevila poprvé v roce 1995 a její autor Jan Krist postupně připravil následujících třináct ročníků. Pomyslné žezlo převzal v letošním roce Martin Šimša, který se zároveň ujal role průvodce pořadem.

Poloha naší země uprostřed Evropy předurčila toto území k mísení různých etnických proudů, které po staletí utvářely naši kulturu. Vedle Čechů to byli již od středověku především Němci, vítaní kolonisté pohraničních pralesů a horských oblastí, a stejně tak i Židé – zakladatelé městského peněžnictví. Romové přišli na území habsburské monarchie na počátku 15. století a jak dokládají mnohé naše lidové písně, šlo často o zručné kováře a muzikanty. Chorvaté uprchli na Moravu před tureckou expanzí teprve na konci 16. století a žili zde v úzkém kontaktu s místním českým a německým obyvatelstvem až do tragického období následujícího po druhé světové válce. V 19. století přišli do okolí Brna proslulí bulharští pěstitelé zeleniny a společná Československá republika přivedla do našich měst nejen Slováky, ale také Rusíny či Ukrajince ze Zakarpatí. Všichni dohromady vytvářejí barvitý kaleidoskop barev, rytmů a tónů, se kterým se dnes představí strážnickému obecenstvu.

Scénosled:

1. Tańce mieszczan Cieszyńskich – Olza
2. Pod lipkom (tance ze západního Krakovska) – Suszanie
3. Ukrajinské žertovné písně o lásce – Kupava
4. Habaal shem Tov (tance židovský chlapců a dívek) – Yocheved
5. Zašpivajme sobi (rusínské lidové písně) – Skejušan
6. Lidové tance z Abova – Šmykňa
6. Dala kodžas, Adžaruli set (gruzínské lidové písně a tance) – Haeri
7. Oj, Šope, Šope (bulharské lidové tance) – Pirin
8. Tance z Gemera (Silická Brezova, Silica) – Púčik
9. Ženitbeni običaji (svatební tance moravských Chorvatů) – Pálava
10. Drom (romské písně a tance) – Kotlárovci
11. Hammerschmidt, Af Mazlboch, Knödeldrahner (lidové tance z Hřebečska) – Hřebečský taneční soubor
12. Tańce mieszczan Cieszyńskich – Olza

Účinkují:

Ženský vokální sbor **Haeri**, Praha, ved. Anaïs Raimbault
Hřebečský taneční soubor, Moravská Třebová, ved. Irena Kuncová, Eva Matušincová
ZOR – tradiční rodinný romský soubor **Kotlárovci**, Tanvald, ved. Patrik Kotlár
Folklorní soubor **Kupava**, Brno, ved. Kateryna Mykhaylova
Zespół Pieśni i Tańca **Olza**, Český Těšín, uměl. ved. Roman Kulhánek
Národopisný soubor **Pálava**, CM Píšťalenka, Mikulov, ved. Vladimír Michna
Soubor bulharských lidových tanců **Pirin**, Brno, ved. Georgi Georgiev
Folklorní soubor **Púčik**, Brno, ved. Vlastimil Fabišik
Zespół Pieśni i Tańca **Suszanie** (Sušané), Horní Suchá, ved. Barbara Mračnová
Folklorní soubor **Skejušan**, Chomutov, ved. Kateřina Romaňáková
Folklorní soubor **Šmykňa**, ĽH Šmykňa, Ostrava, ved. Jiří Machač, ved. taneční složky Eva Machačová
Soubor **Yocheved** při ZUŠ Třebíč, ved. Hana Horká

PŘEDÁNÍ CEN ČESKÉ NÁRODOPISNÉ SPOLEČNOSTI ZA ROK 2022

Sobota 24. 6., 20.10 – 20.30, amfiteátr Bludník

Autor: *Martin Novotný*
Konference: *Magdalena Maňáková*

Česká národopisná společnost je vrcholná profesní organizace sdružující vědecké a odborné pracovníky v oboru etnologie, studenty etnologie a zájemce o práci v této disciplíně z jiných příbuzných oborů. Od roku 1997 uděluje každoročně ocenění významným počinům, které v uplynulém roce výrazně přispěly k rozvoji a propagaci oboru. Ceny zahrnují kategorie: 1. publikace; 2. výstava/expozice; 3. projekt/akce/konference. O udělení ceny rozhodují svým hlasováním všichni členové České národopisné společnosti. Jako ocenění mimořádného počinu v oboru v uplynulém roce uděluje Česká národopisná společnost také Čestnou cenu „Pět rudých růží".

V letošním roce byly oceněny následující počiny:
- v kategorii Odborná publikace kniha Jiřího Škabrady *Nástin vývoje vesnických půdorysů a plužin v Čechách. K výpovědní schopnosti map stabilního katastru,* kterou vydala Společnost pro obnovu vesnice a malého města, z. s.;
- v kategorii Výstava/expozice stálá expozice *Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času* Etnografického ústavu Moravského zemského muzea v Brně, otevřená od 21. 4. 2022;
- v kategorii vědecká konference / národopisná akce konference *Nositelé nemateriálního kulturního dědictví a paměťové instituce* pořádaná Národním muzeem v přírodě – Muzeem v přírodě Vysočina ve spolupráci s Českou národopisnou společností a Ministerstvem kultury, jež proběhla ve dnech 1. až 3. listopadu 2022 v Rožnově pod Radhoštěm;
- Čestnou cenu ČNS „Pět rudých růží" obdržely Ministerstvo kultury a Národní ústav lidové kultury za zápis programu Nositel tradice lidových řemesel do Registru osvědčených postupů UNESCO. Nominace a následné zapsání tohoto významného kulturního statku se uskutečnilo na 17. plenárním zasedání mezivládního výboru pro ochranu nemateriálního kulturního dědictví v Maroku, jež proběhlo ve dnech 28. listopadu až 3. prosince 2022.

Studentská cena ČNS 2022
Kategorie Bakalářská práce – Doplnění….
Kategorie Diplomová práce – Doplnění….

(NE)MIZEJÍCÍ SVĚT

REGIONÁLNÍ POŘAD HORŇÁCKA

Sobota 24. 6., 20.30 – 22.00, amfiteátr Bludník
Neděle 25. 6., 13.30 – 15.00, amfiteátr Bludník – repríza

Autor: *Magdalena Maňáková*
Spoluautoři: *Petr Galečka*
Petra Hrbáčová
Martin Kománek
Jana Švrčková
Irena Zajíčková
Režie: *Igor Stránský*
Hudební režie: *Marek Potěšil*
Kresby: *Petra Hrbáčová*
Průvodní slovo: *Jiří Miškeřík*
Inspice: *Ladislava Matyášová*
Jana Kučerová
Ondřej Jagoš
Jan Skoumal

Horňácko je regionem jihovýchodní Moravy, který si navzdory modernímu vývoji dochoval hluboko do 20. století mnohé starobylé prvky lidové kultury. Krásu zdejší lidové tradice začal od 80. let 19. století objevovat okolní svět, přijížděli malíři, skladatelé, spisovatelé, ale i v kraji samém se zrodila touha zachovat pomíjivou krásu nářečí, krojů, tanců a písní. Když zde pak ve 30. letech 20. století natočil Vladimír Úlehla hraný dokument *Mizející svět,* ukázalo se, jak rychle se lidová kultura na Horňácku vytrácí. Tradice ovšem nevymizely. Změnily za mnohá desetiletí svou původní náplň a obsah, přestaly nedělní zábavy a týden trvající svatby, změnil se způsob obživy a s tím spojené zvyky a obyčeje, lidový oděv se postupně stal oblečením pro zvláštní příležitost, písničky a tance se přesunuly na jeviště. Horňácku se podařilo mnohé udržet prostřednictvím činnosti četných folklorních souborů a skupin, které zde působí. Snad nikde jinde na našem území není na tak malém prostoru tolik cimbálových muzik, tanečních souborů dětských i dospělých či pěveckých sborů jako v těchto devíti obcích.

Náš pořad věnovaný Horňácku chce představit celou šíři živoucích i zaniklých tradičních projevů, odlišnosti jednotlivých vesnic v kroji i nářečí, pestrost tanců, odlišný přístup hudebních i tanečních kolektivů k původnímu materiálu, mladé sólisty i pěvecké a muzikantské legendy. To vše v rámci vybraných událostí hospodářského a církevního roku.

Rostli sme na horňáckej hrudě,
na mozoloch, keré vyšívaly krojovú krásu,
na tónoch starých hudců,
na łúkách vonících kvítím.
Zdědili sme tvrdú hlavu, ale aj dobré srdce.
Prestože sa ten svět s každú chvílú vytrácá, tak nemizí.
Pretrvává.
A trvat bude.

Scénosled:

I. Fašanek

1. Prolog – J. Miškeřík
2. Fašankové průvody – všichni účinkující
3. Konopice, sedlácká ze Suchova – Suchovjan, CM R. Sokola
4. Podšable – Veličánek

II. Jaro

1. Morena a létečko – Veličánek, Lipovjánek
2. Dětské hry – Veličánek, Lipovjánek
3. Rapotáči – Veličánek
4. Velkopáteční umývání – Velička
5. Šohajku, duša má – sólo P. Potěšilová, CM M. Kománka
6. Jatelinka – Velička, CM M. Kománka

III. Léto

1. Úvodnice v krojích z Velké a Lipova – Sboreček žen z Lipova, CM P. Galečky
2. Kosení – ženský a mužský sbor z Hrubé Vrbky, CM P. Mičky
3. Túłali sa młádenci – CM P. Mičky
4. Pouť (Můj miłý člověče, blíží sa svítání) – sólo A. Šajdlerová, CM P. Mičky
5. Vojna – Lipovjan, CM P. Galečky

IV. Podzim

1. Sáharé (sedlácká z Nové Lhoty) – skupina tanečníků z Nové Lhoty, CM M. Kománka
2. Místo domu mého – CM M. Hrbáče
3. Sedlácká z Velké n. Vel., starosvětská – Velička st., CM M. Kománka a gajdoš I. Urbánek

V. Zima

1. Roráty (Z hlubokosti mé těžkosti) – Mužský sbor z Velké nad Veličkou
2. Drapačky – Sboreček žen z Lipova, CM P. Galečky
3. Adventní maškary z Javorníka – Velička, Lipovjan
3. Koledníci – Veličánek, Lipovjánek
4. Koleda (Doma ste, doma) – sólo M. Prachař
5. Vánoční vinš – K. Fajmon

VI. Svatba

1. Svatební průvody – všichni účinkující
2. Soubor primášů – M. Hrbáč, P. Mička, P. Galečka, M. Kománek a R. Sokol
3. Obřadní obcházení svatebních párů (Adama Pánbůh stvorił) – sólo P. Galečka, CM P. Galečky
4. Čepení nevěsty (Fúká větrík po dolině) – zpěv Š. Slováková a A. Prášková
5. Svatební zábava (hołúbek, židovka) – Kuželovjan, CM R. Sokola
6. Holení, podkúvání – Velička, Ženský sbor z Hrubé Vrbky
7. Svatební zábava (sedlácká z Lipova a Velké nad Veličkou) – všichni účinkující
8. Není tvá, ešče ona není tvá
9. Epilog – J. Miškeřík

Účinkují:

CM Petra Galečky, Lipov
CM Martina Kománka, Velká nad Veličkou
CM Romana Sokola, Velká nad Veličkou
CM Martina Hrbáče
DFS Lipovjánek, Lipov, ved. Renáta Galečková, Petr Galečka
DFS Veličánek, Velká nad Veličkou, ved. Jana Švrčková, Magdalena Maňáková
FS Kuželovjan, Kuželov, ved. Klára Kostelanská
FS Lipovjan, Lipov, ved. Ladislav Jagoš
FS Suchovjan, Suchov, ved. Olga Floriánová
FS Velička st., Velká nad Veličkou, ved. Marie Vachunová, Jan Kománek
Horňácký folklorní soubor Velička, Velká nad Veličkou, ved. Irena Zajíčková
Horňácká muzika Petra Mičky
Mužský sbor z Hrubé Vrbky, ved. Jiří Miškeřík
Mužský sbor z Velké nad Veličkou, ved. Petr Miškeřík
Sboreček žen z Lipova, ved. Štěpánka Tomčalová
Skupina tanečníků z Nové Lhoty, ved. Irena Mikesková
Ženský sbor z Hrubé Vrbky, ved. Věra Habartová
Sólisté: Petra Potěšilová, Šárka Slováková, Anna Prášková, Anna Šajdlerová, Martin Prachař, Karel Fajmon, Petr Galečka

VIVAT LIBUŠE HYNKOVÁ

Sobota 24. 6., 22.30 – 24.00, amfiteátr Zámek

Autor a režie:	*Jan Kysučan*
Odborná spolupráce:	*Markéta Vašulková*
Hudební režie:	*Jiří Mottl*
Technická spolupráce:	*Vítězslav Jaroš*
Inspice:	*Hana Achilles*
	Martin Krajňák

„Lidový tanec je zrcadlem lidské duši, projevem touhy, radosti i smutku, lásky i nenávisti, pokory i vzdoru – je v něm celý život a hluboká pravda."
Libuše Hynková

V tomto roce si připomínáme sté výročí narození choreografky, pedagožky a dramaturgyně Libuše Hynkové (1923–2012), která stála při formování folklorního hnutí v poválečném období a zejména při vzniku prvního folklorního profesionálního tělesa v Československu – Československého státního souboru písní a tanců. Libuše Hynková se narodila v Cukmantlu u Teplic do měšťanské rodiny, prostředí venkova a lidové kultury ale poznala při častých pobytech u strýce v Boršově u Českých Budějovic. V období protektorátu se seznámila při cestách na Valašsko a Slovácko také s lidovým tancem a jeho nositeli ještě v přirozeném prostředí, z čehož čerpala inspiraci ve své pozdější choreografické tvorbě. Osudovým se pro ni ale stalo setkání s tanečnicí a pedagožkou Jožkou Šaršeovou, do jejíž taneční skupiny se přihlásila ještě před druhou světovou válkou. Společně s ní se zúčastnila v roce 1947 I. Světového festivalu demokratické mládeže a studentstva konaného v Praze, na němž mezi jinými vystoupil i soubor Igora Mojsejeva ze Sovětského svazu, který pro mnohé představoval ideální vzor pro nově vznikající tělesa lidových písní a tanců. Na podnět Libuše Hynkové vzniká roku 1948 Československý soubor národních tanců, později přejmenovaný na Československý státní soubor písní a tanců, s nímž byla jako choreografka dlouhá léta spojena. Toto profesionální těleso, které i přes jeho rozporuplné dobové politické a společenské funkce řadíme k významným uměleckým souborům pracujícím s lidovými tradicemi, dnes již na folklorní scéně nenajdeme. Období po roce 1990 vedlo nejprve k jeho organizační transformaci a posléze ke zrušení celého souboru jako přežitku minulého režimu a jeho propagandy. Přes složité společenské peripetie byla se „stáťasem", jak se hovorově soubor nazýval, spojena řada výrazných tvůrčích uměleckých osobností včetně mnoha tanečníků či hudebníků. I jim je věnován tento program, jehož hlavní linie se odvíjí skrze osobnost Libuše Hynkové a odkaz, který zanechala ve své rozsáhlé choreografické tvorbě.

Scénosled:

1. *Tance z Velké Kubry*, hud. úprava Radim Drejsl – VUS Ondráš
2. *Oj, letěla bílá hus*, hud. úprava Jaroslav Jurášek – VUS Ondráš
3. *Trnky*, hud. úprava Jan Rokyta st. – VUS Ondráš
4. *Furiant I. část,* hud. úprava Jiří Linha – VUS Ondráš
5. *Dudácký*, hud. úprava Zdeněk Bláha – VUS Ondráš (dudák Jan Voves)
6. *Furiant II. část*, hud. úprava Jiří Linha – VUS Ondráš
7. *Obrana bolesti a posměchu a vzdor lidu českého*, hud. úprava Josef Krček – PLS Mladina
8. *Zlatá brána: Máje*, hud. úprava Václav Trojan – VUS Ondráš
9. *Zbojnický tanec*, hud. úprava Vladimír Jelínek – VUS Ondráš
10. *V čas vína*, hud. úprava Jan Dumek – VUS Ondráš
11. *Husaři, husaři*, hud. úprava Josef Krček – PLS Mladina + VUS Ondráš

Účinkují:

Plzeňský lidový soubor Mladina (Plzeň), ved. souboru Libor Hnát, ved. muziky Václav Wočadlo

Vojenský umělecký soubor Ondráš (Brno), ved. uměleckého úseku Lukáš Bednařík, ved. orchestru lidových nástrojů Dominik Orság, ved. dívčího sboru Ondřej Bazala, ved. taneční skupiny Jan Kysučan

Velké poděkování patří řadě bývalých členů Československého státního souboru písní a tanců za jejich pomoc při shromažďování audiovizuálních a fotografických materiálů i za spolupráci při natáčení rozhovorů, které jsou součástí pořadu. Stejně tak patří dík VUS Ondráš, který speciálně pro tento pořad choreografie Libuše Hynkové rekonstruoval.

ROK NA VSI

Neděle 25. 6., 10.30 – 12.00, amfiteátr Zahrada

Autor:	*Jaroslav Kovářík*
Režie:	*František Šimek*
Odborná spolupráce:	*Jiří Pajer*
Průvodní slovo:	*Vladimír Doskočil*
Hlavní inspice:	*Roman Kaszper*

Každý z nás odněkud pochází, má své kořeny v místech, která jej provázejí po celý život, do nichž se rád vrací. Přesto, že žijeme v 21. století, v období rozvoje umělé inteligence, hledíme s úžasem na kulturní odkaz našich předků, který nám zanechali ze svého každodenního života. Pořad *Rok na vsi* chce slovem a písní oslavit bohatost života lidu na Slovácku, chce ve zkratce připomenout radostné i smutné chvíle, které nacházíme v písňových sbírkách Františka Sušila, Františka Bartoše a Hynka Bíma i v knihách bratří Mrštíků, Augusty Šebestové, Jakuba Vrbase a dalších slováckých autorů. Vladimír Doskočil, herec Slováckého divadla v Uh. Hradišti, nám slovem připomene nejvýznamnější zvyky a obyčeje výročního cyklu i některé obřady spojené s lidským životem a Kobylský kvartet společně s ženským sborečkem Koňadra z Vracova zazpívají lidové a chrámové písně, které lid při takových příležitostech provázely.

Scénosled:
Úvod: *Kobylí dědina, jak by gulú hodil*

1. Nový rok, Na Tři krále (vítání Ježíše Krista)
2. Jaro – Velikonoce (oslava života a lásky, čas probuzení)
3. Hody (starodávný obřadní tanec zavádka)
4. Svatba (čepení nevěsty)
5. Léto, žně (kosecké písně)
6. Vinobraní, víno (poděkování Panně Marii Žarošské, naší patronce moravské)
7. Smrt, pohřeb
8. Vojna (Vojna, vojna zlá)
9. Advent (čas rozjímání a čekání na příchod Spasitele)
10. Vánoce (čas radosti a veselosti)

Účinkují:
Vladimír Doskočil, slovo
Kobylský kvartet z Kobylí, ved. Jaroslav Kovářík
CM Lašár z Velkých Pavlovic, ved. Karel Kosík
CM Friška z Kyjova, ved. David Vašulka
Sboreček žen Koňadra z Vracova, ved. Markéta Vašulková
Hudebníci: Markéta Krejčiříková (varhany), Antonín Bukovský (housle), Ivo Kovařík (violoncello) a Kamil Veverka (flétny)

TANCE S PŘÁTELI

Neděle 25. 6., 10.30 – 12.00, amfiteátr Zámek

Autorka: *Ľubica Voľanská*
Odborná spolupráce: *Zuzana Bošeľová*
Inspice: *Mária Herzánová*

Stejně jako každý rok si budete moci zatančit a zazpívat spolu se zahraničními účastníky strážnického festivalu. V letošním roce to budou soubory z Jižní Koreje, Maďarska, Nizozemska, Slovenska a USA. Věříme, že budete plni energie a chuti poznávat nové lidi a jiné kultury. Váš temperament a utajovaný pěvecký a taneční talent tak nemusí zaniknout v tančícím a zpívajícím davu při zábavách v areálu zámeckého parku. Kdo chce a má vůli i chuť – bez ohledu na talent a zkušenosti, ten je v čase před dobrým nedělním obědem zván, aby spoluvytvářel jeden z festivalových pořadů. A co uvidí a zažijí zahraniční soubory? Určitě jako každý rok – vynikající strážnické publikum plné vděčných diváků, jejich taneční a pěvecké nadání, a především neopakovatelnou festivalovou atmosféru. Vždyť tanec a zpěv jsou projevy, jejichž prostřednictvím můžeme sdílet porozumění a obdiv k tradicím jiných národů i chvíle přátelství a otevřenosti, které v dnešní době tolik potřebujeme.

Účinkují:
Internationaal Dansensemble **Paloina** – Amsterodam, Nizozemí
Tiszavirág Néptáncegyesület – Deszk, Maďarsko
Folklórny súbor **Ekonóm** – Bratislava, Slovensko
The Brigham Young University (BYU) **International Folk Dance Ensemble** – Provo, USA
The **Nalmoe Bukchum** Group – Daegu, Jižní Korea

ROZKVETLÉ ZPÍVÁNÍ

ŽENSKÉ SBORY O KVĚTINÁCH, STROMECH I BYLINÁCH

Neděle 25. 6., 11.30 – 13.00, skanzen-amfiteátr

Autorky: *Markéta Hnilicová*
Kateřina Kovaříková
Režie: *Markéta Hnilicová*
Hudební režie: *Kateřina Kovaříková*
Odborná spolupráce: *Anna Maděričová*
Inspice: *Pavla Obrtlíková*
Barbora Janečková
Průvodní slovo: *Jan Káčer*

V minulých letech se na festivalovém pódiu strážnického skanzenu představily ženské sbory a jejich sólistky v pořadech *Ej, ženy, ženy* (2005), *Ženičky, ženy* (2010), *Zpívajte, děvčice* (2013), *Máme to v rodině II. – Maminky a dcery zpívají na jednom pódiu* (2017) a *Písně pro nevěstu* (2019). Letos se setkají ženské sbory, které mají ve svém názvu květinu, strom nebo bylinu. A nejen to – ženy nejrůznějšího věku budou o nich také zpívat.

Lidé byli odjakživa spjati s přírodou – a jak to vnímáme dnes? Uvědomili jsme si sílu probouzející se přírody po dlouhém zimním období? Stromy vyměnily svůj bílý závoj za rašící pupeny a listy, vzduch je svěží, energie nového života je silnější, omamná vůně květin je všudypřítomná. Jarní období střídá letní. Květy a barvy bylin či stromů se mění, vůně zůstává. Svou krásu má každá květina, majestátnost každý strom i keř, byliny jsou silné svými léčivými účinky. Možná není náhodou, že v dnešním nedělním ránu doznívá svatojánská noc – noc plná magické síly.

Účinkují:
Pěvecký sbor Kalinka, Babice u Uh. Hradiště, ved. Mariana Úředníčková
Ženský sbor Leluja, Provodov, ved. Eva Janíková
Pěvecký sbor Levandula, Čejkovice, ved. Jana Trávníčková
Ženský sbor Oskoruša, Velká nad Veličkou, ved. Darina Dvorská
Ženský sbor Rezedky, Svatobořice-Mistřín, ved. Jana Bognárová
Ženský sbor Rokytenka (FOS Lipta), Liptál, ved. Hana Vaculíková
Ženský sbor Újezdská Rozmarýna, Újezd u Brna, ved. Michaela Kyselková
Ženský vokální soubor Haeri, Praha, ved. Anaïs Raimbault

ODPOLEDNE S DECHOVKOU

Neděle 25. 6., 13.00 – 14.30, Ostrůvek

Autor: *Jiří Štica*

Letošní program pro všechny příznivce dechové hudby bude věnován koncertu dechové hudby Šohajka z Dolních Bojanovic. Kapela má svůj typický, nezaměnitelný zvuk a široký repertoár zahrnující jak úpravy moravských a českých lidových písní, tak autorské skladby koncertní i taneční.
DH Šohajka se návštěvníkům představí v areálu Ostrůvku, který je tradičním místem určeným pro příznivce dechové hudby v rámci MFF Strážnice.

Účinkuje:
DH Šohajka, Dolní Bojanovice, kapelník Vojtěch Ducháček

TO NEJLEPŠÍ NA KONEC

SLAVNOSTNÍ GALAPROGRAM NA ZAKONČENÍ MFF

Neděle 25. 6., 15.30 – 17.00, amfiteátr Bludník

Autor a režie: *Petr Ryšavý*
Konference: *Ladislav Šimeček*
Produkce: *Táňa Ryšavá*
Hlavní inspice: *Táňa Ryšavá*
Inspice: *Zuzana Mikscheová*
Kateřina Novák

Slavnostní galaprogram na zakončení festivalu není jen prezentací souborů, které v rámci letošního MFF Strážnice na pódiích vystoupily. Je také pomyslnou tečkou za třídenním festivalovým děním. Důležitým úkolem závěru pořadu je předání Ceny MFF a titulů Laureát MFF za festivalový ročník 2023 a také rozloučení se zahraničními soubory. Diváci se mohou těšit na celou řadu atraktivních vystoupení, a proto určitě nebude nouze o bouřlivé ovace. Oficiální závěr pořadu pak bude patřit jako vždy řediteli Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici a vlajkonošům.

Účinkují:
zahraniční soubory
DFS Danájek, Strážnice
DFS Fěrtúšek, Strážnice
SLPT Danaj, Strážnice
FS Demižón, Strážnice
DFS Javorníček, Brno
NS Kohoutek, Chrudim
ŽS Koňadra z Vracova a CM Friška z Kyjova
VSPT Radhošť, Rožnov pod Radhoštěm
Slovácký krúžek v Brně
SLPT Žerotín, Strážnice
laureáti a ocenění festivalu
vítězové Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku

PROGRAMOVÁ RADA

Předsedkyně: PhDr. Lucie Uhlíková, Ph.D.
Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Brno

Místopředsedkyně: Magdalena Múčková
Základní umělecká škola,
Veselí nad Moravou

Místopředseda: PhDr. Martin Novotný, Ph.D.
Národní ústav lidové kultury, Strážnice

Tajemník: Mgr. Petr Horehleď
Národní ústav lidové kultury, Strážnice

Členové: Mgr. Katarína Babčáková, Ph.D.
Národné osvetové centrum, Bratislava
PhDr. Jan Blahůšek, Ph.D.
Park Rochus, Uherské Hradiště
Mgr. Jan Blažek
Národní ústav lidové kultury, Strážnice
MgA. Kateřina Černíčková, Ph.D.
Národní informační a poradenské centrum pro kulturu, Praha
Mgr. Petr Číhal
Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, Uherské Hradiště
doc. PhDr. Daniel Drápala, Ph.D.
Filozofická fakulta MU, Brno
Mgr. Viera Feriancová
Centrum tradičnej kultúry v Myjave, Myjava
Mgr. Tomáš Gross
Valašské muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm
PhDr. Romana Habartová
Krajský úřad Zlínského kraje, Zlín
doc. Mgr. Juraj Hamar, CSc.
Filozofická fakulta UK, Bratislava
MgA. Kateřina Kovaříková
Základní umělecká škola Smetanova, Brno
Ing. Vojtěch Kouba, Ph.D.
Lidová muzika z Chrástu, Chrást
Mgr. David Pavlíček
Klub kultury, Uherské Hradiště
Jan Rokyta,
Dům kultury Poklad, Ostrava-Poruba
Petr Ryšavý,
Česká televize, Brno
Jan Žůrek,
Hanácký folklorní spolek, Olomouc

SENÁT PROGRAMOVÉ RADY

Předsedkyně: Mgr. Jana Polášková
Uherské Hradiště

Místopředsedkyně: PhDr. Alena Schauerová
Brno

Členové:
PhDr. Danuše Adamcová
Veselí nad Moravou
Dr. Vlastimil Fabišik
Brno
PhDr. Ivo Frolec
Uherské Hradiště
Ludmila Horehleďová
Strážnice
PhDr. Josef Jančář, Ph.D.
Uherské Hradiště
PaedDr. Jiří Jilík
Staré Město
Čestmír Komárek
Brno
PhDr. Jan Krist
Milotice
Mgr. Daniel Luther, CSc.
Bratislava
Kateřina Macečková
Ostrava
Anna Maděričová
Uherské Hradiště
PhDr. Vlasta Ondrušová
Lipov
Ing. Tatiana Pálenská
Strážnice
Mgr. Petr Pinkas
Brno
PhDr. Pavel Popelka, CSc.
Uherský Brod
PhDr. Eva Rejšková
Praha
Mgr. Dana Ždímalová
Praha

DRAMATURGICKÁ RADA

Předsedkyně: Magdalena Múčková
Základní umělecká škola,
Veselí nad Moravou

Tajemník: Mgr. Petr Horehleď
Národní ústav lidové kultury, Strážnice

Členové:
Mgr. Petra Hrbáčová, Ph.D.
Národní ústav lidové kultury, Strážnice
PhDr. Jan Krist
Milotice
Mgr. Magdalena Maňáková
Národní ústav lidové kultury, Strážnice
prof. PhDr. Martina Pavlicová, CSc.
Filozofická fakulta MU, Brno
Mgr. Jana Polášková
Uherské Hradiště
PhDr. Martin Šimša, Ph.D.
Národní ústav lidové kultury, Strážnice
Mgr. Jarmila Teturová
Národní ústav lidové kultury, Strážnice
PhDr. Lucie Uhlíková, Ph.D.
Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Brno
Mgr. Markéta Vašulková
Národní ústav lidové kultury, Strážnice
PhDr. Zdeněk Vejvoda, Ph.D.
Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha

Garant technického zabezpečení:
Josef Vajčner
Národní ústav lidové kultury, Strážnice

HODNOTÍCÍ KOMISE

Předsedkyně: PhDr. Ilona Vojancová
Soubor lidových staveb Vysočina, Veselý Kopec

Tajemnice: Anna Grombířová
Národní ústav lidové kultury, Strážnice

Členové: doc. PhDr. Hana Hlôšková, CSc.
Filozofická fakulta UK, Bratislava
Kateřina Macečková
Lidová konzervatoř, Ostrava
Mgr. Tereza Mlynaříková
Středočeský FF Tuchlovická pouť
Roman Navrátil
Vsetín
Mgr. Jana Polášková
Uherské Hradiště
Ing. Pavel Rokyta
Stará Ves nad Ondřejnicí
doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc.
Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha
Ivo Urban
Zlín

OBSAH

Program 78. ročníku MFF Strážnice 2023
a 41. ročníku FF Dětská Strážnice 2023 5

78th IFF Strážnice 2023 Programme
and 41st FF Children's Strážnice 2023 Programme 10

Programm des 78. IFF Strážnice 2023
und Programm des 41. FF Strážnice für Kinder 2023 16

Z krajin za obzorem 22

Zatancuj si s námi 24

Hry a řemesla našich dědů 25

Tady jsme doma 26

Ve sklepě aj pod viechou 28

Slavnostní zahájení MFF 31

Z pokladnice kulturního dědictví ČR 32

Když se sejde Hradišťan, Kunovjan a Dolina 35

Rozmarýn aneb Valašský muzygál 39

Z filmového archivu 41

Noc s hudci, Zábavy 43

Český rozhlas Brno vysílá živě ze Strážnice 45

Kostelní písně ze Znorov 46

Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku 48

Folklorní škola. Rukávečky samé vrapy 50

Dětský dvůr 52

Přehlídka tradičních řemesel 53

Festivalové kino Televize Noe 55

Zbojníci pod platany 58

Slunce hřeje, vítr fouká, náš je potok, les i louka 61
S Vítězslavem Novákem za slovenskou lidovou písní 63
Folklorní klub 65
Folklorní škola. Kulturní dědictví UNESCO 66
Zpěváčci 67
Slavnostní průvod 68
Za hlasy a zvuky minulosti 69
Muzičky 71
Domovina 2023 72
Předání Cen ČNS 74
(Ne)Mizející svět 75
Vivat Libuše Hynková 78
Rok na vsi 80
Tance s přáteli 82
Rozkvetlé zpívání 83
Odpoledne s dechovkou 84
To nejlepší na konec 85
Programová rada 86
Senát Programové rady 88
Dramaturgická rada 89
Hodnotící komise 90
Obsah 91

Brno
Český rozhlas

Rozhlas naší Moravy

brno.rozhlas.cz

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme návštěvníky festivalu, že během akce jsou pořizovány audio záznamy, video záznamy a fotografie za účelem dokumentace a prezentace akce v médiích.

NÚLK jako organizátor akce nenese zodpovědnost za záznamy pořízené a zveřejněné jinými subjekty.

Děkujeme za pochopení.

NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY

Upozornění je v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a návaznou legislativou České republiky.

mediální partner MFF Strážnice 2023

RADIO PROGLAS

lidové písně ⋋ pozvánky
tematické pořady ⋋ soutěže o hudební nosiče
medailony osobností ⋋ přenosy z festivalů
hitparáda lidových písní

folklor.proglas.cz

Radio Proglas ⋋ Olomoucká 7, 618 00 Brno
e-mail: folklor@proglas.cz

Proglas naladíte...
skrze FM, DVB-T, DAB, DVB-S a kabelové sítě

www.proglas.cz

ZPRÁVY JUNIOR HUDBA SLOVO

79. ROČNÍK
MEZINÁRODNÍHO FOLKLORNÍHO FESTIVALU

STRÁŽNICE 2024

a

42. ROČNÍK FOLKLORNÍHO FESTIVALU

DĚTSKÁ STRÁŽNICE 2024

SE USKUTEČNÍ VE DNECH

27.–30. 6. 2024

Programový sborník 78. ročníku
Mezinárodního folklorního festivalu
Strážnice 2023
a
41. ročníku Folklorního festivalu
Dětská Strážnice 2023

Odpovědný redaktor: Martin Šimša
Výkonní redaktoři: Lucie Uhlíková, Anna Grombířová,
Petr Horehleď
Redakční spolupráce: Hana Jechová
Vydal: Národní ústav lidové kultury
Strážnice 2023

HLAVNÍ PARTNER
78. ročníku
Mezinárodního
folklorního
festivalu

STRÁŽNICE 2023
a
41. ročníku
folklorního festivalu

DĚTSKÁ STRÁŽNICE 2023

MĚSTO STRÁŽNICE

Strážnice

www.festivalstraznice.cz